

Strategisk lokal försörjningsplan 2020–2029

Danderyds kommun
2019-05-15

Innehåll

SAMMANFATTNING.....	3
Utbildningsnämnden.....	3
Socialnämnden.....	4
Kultur- och fritidsnämnden.....	5
Investeringsvolymen 2020–2029.....	5
1 Inledning.....	6
1.1 Bakgrund.....	6
1.2 Syfte.....	6
1.3 Mål.....	6
1.4 Målgrupp.....	7
1.5 Innehåll och avgränsningar.....	7
2 Lokalförsörjningsprocessen i Danderyds kommun.....	8
2.1 Framtagande av strategisk lokalförsörjningsplan (LFP).....	8
2.2 Investeringar.....	9
3 Kommunens planarbete.....	11
3.1 Översiktsplan.....	11
3.2 Detaljplan.....	11
3.3 Kommunens bostadsbyggnadsprognos 2020–2029.....	12
4. Befolkningsprognos Danderyds kommun.....	14
4.1 Prognos 2020–2029.....	15
4.2 Sammanfattning.....	16
5. Befintligt lokalbestånd.....	17
5.1 Fastighetsunderhåll.....	18
5.2 Lokalbehov.....	18
6 Utbildningsnämnden.....	19
6.1 Principer för utbud av förskolor, grundskolor och gymnasieskolor.....	19
6.2 Metod och underlag.....	20
6.3 Kapacitet.....	20
6.4 Kommunövergripande prognoser för skola och förskola.....	21
6.5 Förskola 1–5 år.....	22
6.5.1 Enebyberg 1 - 5 år.....	23
6.5.2 Djursholm 1 - 5 år.....	24
6.5.3 Västra Danderyd 1 - 5 år.....	26
6.5.4 Stocksund 1 - 5 år.....	28

6.6 Behovsanalys grundskola 6–12 år.....	30
6.6.1 Enebyberg 6 - 12 år.....	31
6.6.2 Djursholm 6 - 12 år.....	32
6.6.3 Västra Danderyd 6 - 12 år.....	33
6.6.4 Stocksund 6 - 12 år.....	35
6.6.5 Västra Danderyd och Stocksund.....	36
6.7 Behovsanalys för högstadieskola 13 - 15 år.....	37
6.8 Sammanfattning lokalbehov utbildningsnämnden.....	38
7 Kultur- och fritidsnämnden.....	41
7.1 Kultur- och fritidsnämndens lokalförsörjningsbehov i perioden 2020–2029.....	42
7.2 Sammanfattning av lokalbehov, Kultur- och fritidsnämnden.....	42
8 Socialnämnden.....	43
8.1 Beskrivning av boendetyper.....	43
8.2 Behovsanalys äldreomsorg.....	46
8.3 LSS.....	49
8.4 Socialpsykiatri och missbruk.....	50
8.5 Nyanlända.....	51
8.6 Sammanfattning av lokalbehov, Socialnämnden.....	52
9 Övriga verksamhetslokaler.....	53
9.1 Nya kontorslokaler i Mörby centrum.....	53
9.2 Nytt kommunarkiv.....	53
10 Investeringsvolym 2020–2029.....	54
10.1 Investeringsvolym per nämnd.....	55

SAMMANFATTNING

Den strategiska lokalförsörjningsplanen syftar till att skapa en balans mellan tillgång och efterfrågan av lokaler för kommunens verksamheter. Ett annat mål är att ge bättre förutsättningar för mer ändamålsenliga lokaler som samtidigt är både flexibla och kostnadseffektiva. Aktuell plan behandlar kommunens lokalbehov åren 2020–2029. Den strategiska lokalförsörjningsplanen är ett levande dokument som revideras årligen.

Utbildningsnämnden

För både förskola och grundskola finns det för perioden tillräckligt med kapacitet totalt i kommunen utifrån nuvarande plan för nybyggnation av bostäder. Det skiljer sig däremot åt mellan kommundelarna. Utbildningsnämnden har en ambition att utbudet ska finnas lokalt för förskola och grundskolans förskoleklass-årskurs 6 i varje kommundel.

Flest antal nya bostäder planeras i kommundelen västra Danderyd där det finns ett behov av att utöka antalet förskole- och skolplatser på lång sikt. I Djursholm är läget det motsatta och det finns en överkapacitet både för förskola och grundskolans årskurser för förskoleklass till årskurs 6. Under 2019 avvecklades två förskolor varpå kapaciteten och efterfrågan i Djursholm är i balans. I kommundelen Enebyberg pågår en förnyad utredning om antalet skolplatser.

Lokalbehov utbildningsnämnden 2020–2029

Projekt	Kommundel	Färdigställt År
Avveckling av 100 skolplatser årskurserna F-6.	Djursholm	2020
Ny förskola Mörbylund 100 platser	Västra Danderyd	2022
Avveckling av Prästkragens förskola (90 platser)	Västra Danderyd	2022
Stocksundsskolorna (Stockssundskolan och Långängsskolan). Ersätta paviljonger med permanenta lokaler. Innebär en utökning om cirka 100 platser i kommundelen.	Stocksund	2024
Enebybergsskolan Ersätta befintliga paviljonger med permanenta lokaler. Antalet skolplatser utformas med en kapacitet för 4 paralleller i årskurserna F-6, totalt 700 platser	Enebyberg	2024
Kevingskolan Nya lokaler för upp till 3 paralleller i årskurserna F-6, totalt ca 580 platser.	Västra Danderyd	2024
Kevinge förskola Ersätter befintlig förskola, 100 platser, vilket innebär en utökning om cirka 20 platser.	Västra Danderyd	2024
Mörbyskolan Ersättningslokaler för åk 7–9 skola.	Ej bestämt	2029

Lokalförsörjningsplan 2020-2029

Socialnämnden

Det finns behov av fler boenden och bostäder för olika grupper som socialnämnden har ett ansvar för. Anledningen är bland annat att ett vård- och omsorgsboende och ett serviceboende för personer med funktionsnedsättning måste avvecklas och ersättas. Utöver detta behöver nya boendeplatser tillskapas. Kommunen har även ett behov av korttidsboenden. Flera av åtgärderna befinner sig för närvarande i plan- och programskedet.

Lokalbehov socialnämnden 2020–2029

Typ av boende	Kommundel	Färdigställt år
LSS-boende Svea 6 platser	Djursholm	2020
Serviceboende Mörbylund 12 bostäder	Västra Danderyd	2021
LSS-boende 6 platser	Djursholm	2022
Korttidsboende Ginnungagap 27 platser	Djursholm	2023
Vård- och omsorgsboende Ginnungagap 60 platser	Djursholm	2023
Serviceboende 11 bostäder	Ej beslutat	2023
Vård- och omsorgsboende Cirka 63 platser	Västra Danderyd	2025
Bostäder, social förtur 50 platser/ 5 per år	Hela kommunen	2020–2029
HVB-boende 3 platser under perioden 2020–2029	Externa platser i andra kommuner	2020–2029

Lokalförsörjningsplan 2020-2029

Kultur- och fritidsnämnden

Danderyds kommun erbjuder invånarna en hög service i form av god tillgänglighet till bibliotek, fritidsgårdar och idrottsplatser väl fördelade mellan kommundelarna. För att ytterligare förstärka servicen till kommunens invånare planeras ett nytt bibliotek i Mörby Centrum som ersätter det befintliga biblioteket samt en ny sporthall vid Kevingskolan. Planering för ett nytt badhus i centrala Danderyd pågår.

Lokalbehov Kultur- och fritidsnämnden 2020–2029

Typ av anläggning	Kommundel	Färdigställt år
Nytt bibliotek i Mörby centrum	Västra Danderyd	2021
Idrottshall (Ingår i Kevingskolan)	Västra Danderyd	2024
Nytt badhus	Västra Danderyd	2027

Investeringsvolymen 2020–2029

Den sammanlagda investeringsvolymen för åren 2020–2029 i de projekt där kommunen genomför och bekostar investeringarna i egen regi uppskattas till totalt ca **1325 mnkr**. Investeringar kopplade till övriga projekt där extern aktör bygger eller där beslut om fastighetsägare inte är taget redovisas inte i tabellen nedan.

Nämnd	År 2020–2022	År 2023–2029
Kultur- och fritidsnämnden	50	40
Socialnämnden	110	30
Utbildningsnämnden	425	675
Summa (mnkr)	Ca 580	Ca 745

Uppskattade investeringskostnader för projekt där beslut om byggherre inte är taget uppskattas till 1400 mnkr där det planerade badhuset utgör den största investeringen om cirka 400mnkr. En ny Mörbyskola uppskattas att ha en kostnad på knappt 300 mnkr. Övriga investeringar som kommer uppföras av extern aktör är inte kostnadsberäknade.

Investeringar där kommunen bygger enligt nuvarande plan: 1300mnkr

Investeringar där beslut om byggherre inte är taget: 1400 mnkr

Investeringar där beslut om extern byggherre är taget: Ej kostnadsberäknat

Lokalförsörjningsplan 2020-2029

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Förändringar i befolkningsstrukturen innebär att efterfrågan av kommunal service som exempelvis förskola, skola, äldreomsorg och verksamheter inom LSS kommer att förändras över tid. Även andra faktorer såsom verksameters attraktivitet, lagändringar, och samhällsliga konjunkturcykler är bidragande orsaker till att efterfrågan på olika former av lokaler varierar. Det finns därför behov av en lokalresursplanering som är flexibel och utgår från både korta och långa behovsanalyser.

År 2018 antog kommunfullmäktige i Danderyds kommun nuvarande lokalförsörjningsprocess där mandat, roller och ansvar tydliggjordes i lokalplaneringen. Sedan dess har arbetet med att aktivt samordna lokalplaneringen i en kommungemensam arbetsgrupp inletts. Arbetsgruppens uppgift är bland annat att ta fram denna strategiska lokalförsörjningsplan och definiera lokalbehovet på en kommunövergripande nivå.

Lokalförsörjningsplanen omfattar kommunens samlade lokalbehov för åren 2020–2029 med tillhörande investeringsbehov och utgör en del av planeringsförutsättningarna för kommunens budget.

1.2 Syfte

Syftet med den strategiska lokalförsörjningsplanen är att utgöra ett planeringsverktyg för framtida behov av verksamhetslokaler, underlätta planering för förändringar av lokalbeståndet över tid samt utgöra ett bedömningsunderlag för framtida underhållsbehov och samlade investeringsbehov i kommunen.

1.3 Mål

Ambitionen är att lokalförsörjningsplanen ska medföra att följande mål uppnås:

1. Bidra till balans mellan behov, tillgång och efterfrågan av lokaler för kommunens verksamheter.
2. Skapa förutsättningar för ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt lokalnyttjande.
3. Utgöra underlag till det årliga arbetet med den ekonomiska planeringen i budgetarbetet och bidra till en kommungemensam bild av lokalbehovet utifrån ett ekonomiskt perspektiv.

Lokalförsörjningsplan 2020-2029

1.4 Målgrupp

Målgruppen för den lokalförsörjningsplanen är kommunstyrelse, kommunfullmäktige och berörda nämnder. Planen ska även användas av kommunens förvaltningar som ett strategiskt planeringsverktyg i det löpande arbetet.

1.5 Innehåll och avgränsningar

Lokalförsörjningsplanen innehåller:

- En översiktlig nulägesbild av kommunens lokaler, kapacitet och nyttjande.
- En beskrivning av verksamhetsbehov som påverkar lokalförsörjningen. Behoven ska beakta befolkningsprognoser, förväntad exploatering¹ samt kända förändringar i lagkrav och riktlinjer.
- Uppskattade investeringsvolymerna i lokaler för åren 2020–2029.

Investeringsvolymerna som redovisas rör enbart projekt som innefattar nybyggnation av verksamhetslokaler där kommunen bygger själva. Inköp av bostäder är inte medräknade i investeringsvolymerna. Inte heller investeringar som rör planerat underhåll, driftkostnader eller hyreskostnader kopplat till nya och befintliga fastigheter redovisas i lokalförsörjningsplanen.

Befintliga bostäder i kommunens ägo som inte används som servicebostäder redovisas inte i planen.

¹ Befolkningsprognosen som används är framtagen av WSP hösten 2018. Bostadsbyggnadsprognosen är framtagen av plan- och exploateringsavdelningen och utgår från förväntad nyproduktion av antal bostäder åren 2020–2029 där planuppdrag finns.

2 Lokalförsörjningsprocessen i Danderyds kommun

Lokalförsörjningsprocessen syftar till att beskriva ansvar och mandat med syftet att uppnå en effektiv lokalförsörjning. Processen är indelad i olika faser som utgår ifrån verksamheternas behovsbedömningar av nya lokaler till genomförandet av projekten och förvaltning av fastigheterna.

2.1 Framtagande av strategisk lokalförsörjningsplan (LFP)

Arbetet med lokalförsörjningsplanen bedrivs i projektform och sker inom förvaltningens lokalberedningsgrupp med tillhörande styrgrupp. Lokalberedningsgruppen är en samverkansgrupp mellan lokalstrateg och företrädare från socialkontoret, plan- och exploateringsavdelningen, bildningsförvaltningen samt från fastighetsavdelningen. Lokalberedningsgruppens huvuduppgifter är att matcha förvaltningarnas lokalbehov med tillgängliga resurser, samordna lokalfrågor över förvaltningsgränserna, effektivisera kommunens lokalhantering, initiera interna lokalbyten samt att hantera överskottslokaler.

Arbetsprocessen för framtagande av LFP är uppdelad i fem steg:

1: Nulägesbeskrivning. Sammanställning av information om lokalernas kapacitet, ändamålsenlighet samt aktuella förändringar i lokalbeståndet (En teknisk inventering av kommunens fastigheter ska påbörjas och kommer sedan att bifogas kommande års lokalförsörjningsplaner)

2: Behovsanalys. Insamling av grunddata och fakta som bygger på respektive nämnds lokalanalys baserad på befolkningsprognos och planerad framtida bebyggelse. Informationen i behovsanalyserna bearbetas och sammanställs av lokalstrategen i samverkan med lokalberedningsgruppen.

3: Framtagande av strategisk lokalförsörjningsplan. Innebär en analys av steg två där en grovt uppskattad investeringsbudget per projekt beräknas för att se det totala investeringsbehovet över tid. Lokalförsörjningsplanen sammanställs av lokalstrategen. Styrgruppen godkänner därefter det utarbetade förslaget som skrivs upp för politiskt beslut av kommunstyrelsen.

4: Beslut av lokalförsörjningsplan. Kommunstyrelsen godkänner förslag till LFP och beslutad plan utgör därefter underlag för budgetarbetet. Slutliga investeringsplaner godkänns av kommunfullmäktige.

5. Implementering och årlig revidering. Planen implementeras genom att respektive förvaltningschef avropar beskrivna lokalbehov till plan- och exploateringsavdelningen. Processen återupptas och planen revideras årligen utifrån nya förutsättningar och behov av lokaler.

Lokalförsörjningsplan 2020-2029

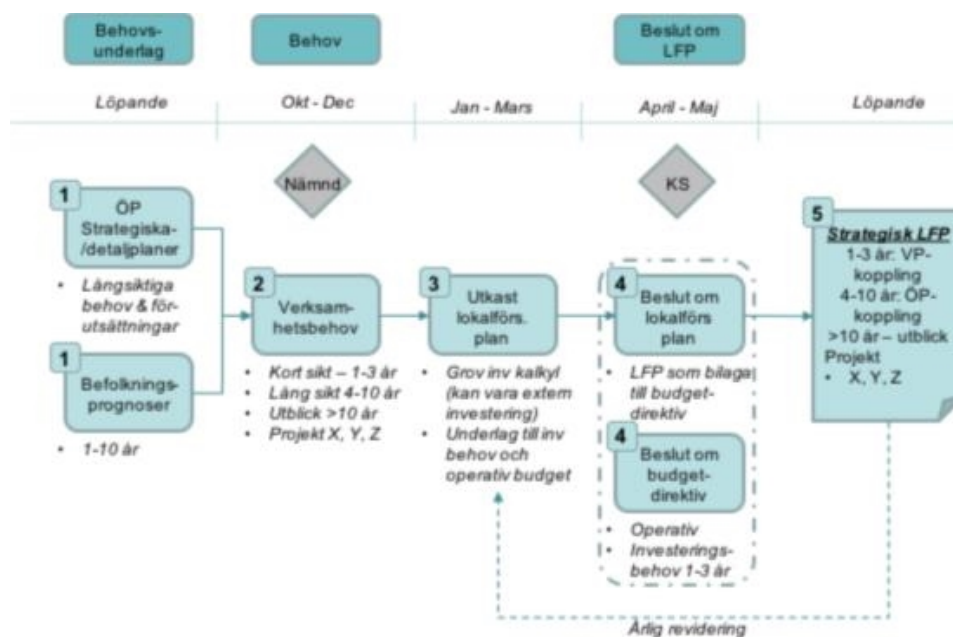

Illustration av processen för framtagande av lokalförsörjningsplanen.

2.2 Investeringar

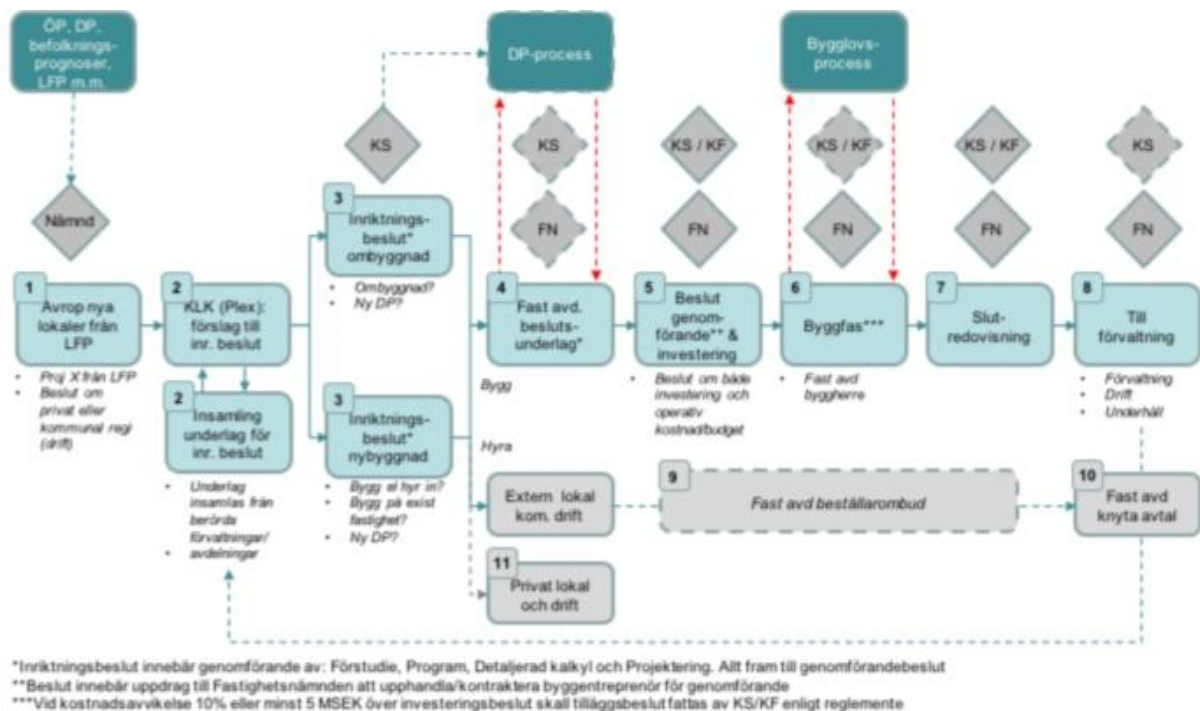
Med utgångspunkt i identifierade behov i LFP avropas lokalbehoven av respektive nämnd genom beställning till kommunledningskontoret som i sin tur inleder arbetet med att ta fram ett förslag till inriktningsbeslut. Inriktningsbeslutet innebär en förutsättningslös utredning där både nybyggnation, ombyggnation, inhyrning eller avveckling av lokaler utreds för att möta verksamhetsbehovet av lokaler. Utredningen består även av en grovt uppskattad tidplan, investeringsbudget och driftkalkyl. Vid större projekt (>100 mnkr) skickas utredningen på remiss till berörda nämnder där inriktningen i det specifika projektet kvalitetssäkras.

Kommunstyrelsen tar sedan beslut om inriktning och ger fastighetsnämnden i uppdrag att ta fram ett programunderlag inför genomförandebeslut i de fall lokalerna ska ägas av kommunen. Beslutet kan även innebära ett uppdrag till kommunledningskontoret att ta fram en ny eller korrigerad detaljplan. Vid större projekt (>100 mnkr) expedieras handlingarna på remiss till beställande nämnd. Efter att genomförandebeslut är taget i kommunfullmäktige får fastighetsnämnden i uppdrag att upphandla entreprenör och genomföra projektet.

Vid mindre projekt med en projektbudget understigande 15 mnkr tillämpas en förenklad process där avrop av lokalbehov sker direkt till fastighetsavdelningen. Förstudie och program tas sedan fram i nära samarbete med beställande nämnd. Fastighetsavdelningen upphandlar därefter entreprenör för genomförande av projektet. Även dessa mindre lokalbehov finns i normalfallet med i lokalförsörjningsplanen.

Investeringsprocessen är gällande vid avrop av lokaler förutom nedan beskrivet:

- Kultur- och fritidsnämnden avropar enligt kommungemensam process vid större projekt (avser projekt med en totalbudget som överstiger 15 mnkr). Vid mindre projekt som understiger 15 mnkr genomför kultur- och fritidsavdelningen projekten utan fastighetsavdelningens deltagande.
- Det är kommunledningskontoret, genom sin plan- och exploateringsavdelning, som ansvarar för inköp av bostäder med kommunstyrelsen som politiskt beslutande instans. Dessa rutiner är separata från ovan beskrivna lokalförsörjningsprocess. Ett arbete för att förtydliga och uppdatera processen kring bostadsinköp kommer att inledas under 2019 då det finns behov av att klargöra roller, mandat och ansvar.

Investeringsprocessen i Danderyds kommun vid projekt som överstiger 15 mnkr

3 Kommunens planarbete

Kommunens planarbete leds av Plan- och exploateringsavdelningen (PLEX) som organisatoriskt ligger under kommunledningskontoret. PLEX har ansvar för att, bland annat, ta fram detaljplaner, översiktsplanen, förhandla exploateringsavtal, markupplåtelseavtal samt genomföra köp och försäljning av mark och fastigheter. Under detaljplaneringsfasen för nya verksamhetslokaler har PLEX ett nära samarbete med kommunens fastighetsavdelning och berörda förvaltningar. Under planprocessen samråder kommunen i egenskap av planmyndighet även med andra myndigheter, organisationer och allmänheten. Ny- eller ombyggnation av verksamhetslokaler behöver i de flesta fall en ny detaljplan varpå det kommunövergripande samarbetet är viktigt i pågående och kommande projekt.

Vid detaljplanering för nya verksamhetslokaler innehar kommunens fastighetsavdelning byggherrerollen enligt PBL:s definition, dvs byggherre är den som för egen räkning utför eller låter utföra projekterings-, byggnads-, rivnings- eller markarbeten. Byggherren ansvarar för att alla bygg-, rivnings- och markåtgärder genomförs enligt de krav som gäller för åtgärden.

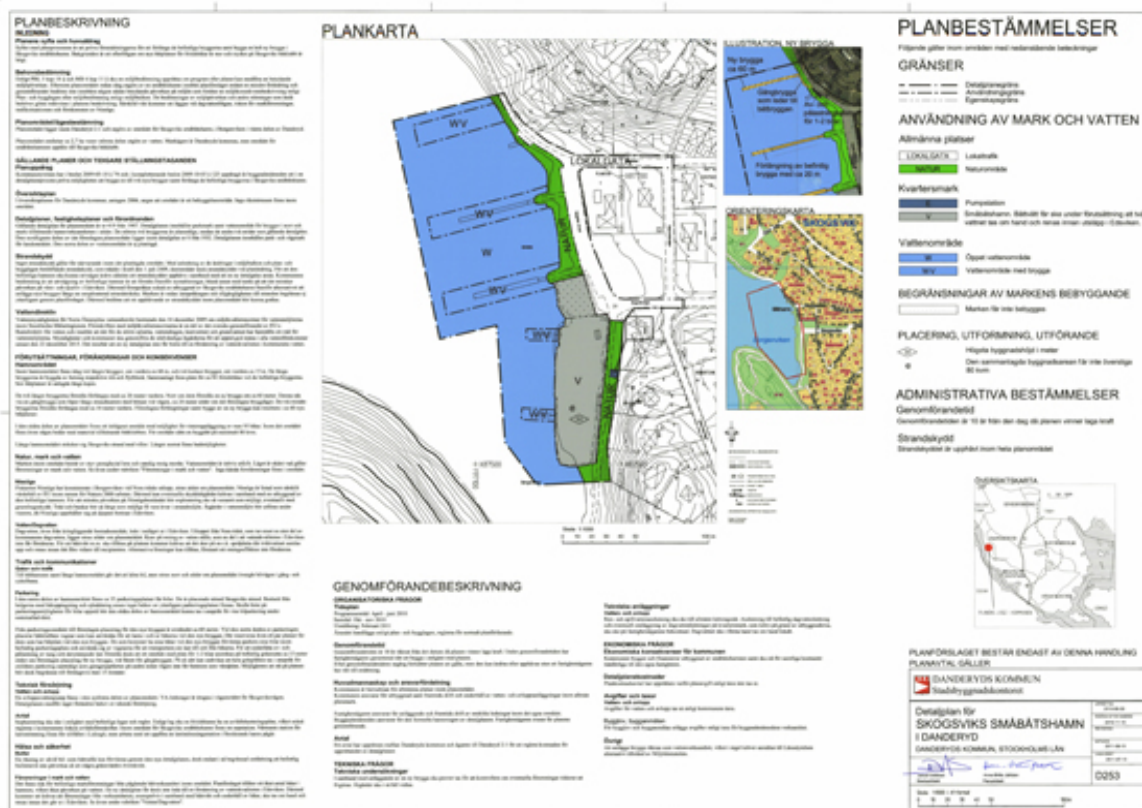
3.1 Översiktsplan

Enligt 3 kap 1§ i plan- och bygglagen (2010:900) ska alla kommuner ha en aktuell översiktsplan. Översiktsplanen ska utifrån ett långsiktigt perspektiv beskriva hur kommunen ska arbeta med mark och vatten samt vara vägledande för alla kommunens nämnder, förvaltningar och styrdokument.

Översiktsplanen i Danderyd kommun är från 2006. Kommunledningskontorets bedömning är att planen är inaktuell och behöver ersättas med en ny översiktsplan. Kommunfullmäktige i Danderyds kommun beslutade därför i juni 2018 att ge kommunstyrelsen uppdraget att ta fram en ny översiktsplan. Ambitionen är att den nya översiktsplanen ska antas under innevarande mandatperiod.

3.2 Detaljplan

En detaljplan består av en plankarta med bestämmelser. Till varje detaljplan hör en planbeskrivning som förklarar syftet med planen och på vilket sätt den ska genomföras. Avsikten är att alla som berörs av detaljplanen ska förstå vilka konsekvenserna blir då planen genomförs. Detaljplaner upprättas enligt plan- och bygglagen (PBL) och är ett juridiskt bindande dokument. Syftet med en detaljplan kan vara att möjliggöra ny bebyggelse, ändra byggnaders innehåll eller säkra bevarande av särskilda byggnader. Detaljplaner görs både för större områden och för enstaka fastigheter. En detaljplan gäller tills dess att den upphävs eller ersätts av en ny.

Exempel på detaljplan i Danderyds kommun (Källa Danderyd.se).

3.3 Kommunens bostadsbyggnadsprognos 2020–2029

Plan- och exploateringsavdelningen tar årligen fram en bostadsbyggnadsprognos. Den senaste prognosen är framtagen under hösten 2018. Prognosen utgör ett direkt underlag till befolkningsprognosen vilket i förlängningen påverkar behovet av lokaler för kommunal verksamhet. Då planarbeten kan försenas genom exempelvis överklaganden ska prognosen emellertid endast betraktas som en grov tidplan för det planerade bostadsbyggandet.

Bostadsbyggnadsprognos i Danderyds kommun åren 2020–2029

År	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lägenheter	210	187	272	350	220	200	200	0	0	0
Småhus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Studentbostäder	0	0	50	200	0	0	0	0	0	0
Totalt	210	187	322	550	220	200	200	0	0	0

Lokalförsörjningsplan 2020-2029

De bostäder som planeras är fördelade mellan ett flertal olika projekt. Merparten av bostäderna kommer att uppföras i Västra Danderyd. Kommundelen innefattar bland annat Danderyds sjukhus, Mörby centrum och området runt Nora torg. Vid Mörby centrum uppförs för närvarande cirka hundra bostäder med planer på ytterligare 400 bostäder längre fram i tiden. För närvarande (2019) pågår arbete med ett 30-tal detaljplaner i kommunen. Dessa rör antingen ny eller befintlig bebyggelse. Mer information om pågående planarbeten går att hitta på kommunens hemsida genom länken nedan:

<https://danderyd.se/Bygga-bo-och-miljo/Planerochutveckling/Pagaende-planer/>

Prognosen beaktar enbart planerade bostäder där politiskt beslut om detaljplaneuppdrag finns. Bostadsbyggnadsprognosen är därför ett trubbigt verktyg i det långa perspektivet. Här är en aktualiserad översiktsplan och ett kommunalt bostadsförsörjningsprogram med kommunens målsättning vad gäller årlig produktion av nya bostäder av vikt för att prognosticera de långsiktiga behoven.

4. Befolkningsprognos Danderyds kommun

Aktuell befolkningsprognosen har tagits fram under hösten 2018. Prognosen utgår från en aktualiserad bostadsbyggnadsprognos som tillsammans med uppgifter om in- och utflytt samt demografiska nyckeltal utgör prognosunderlaget. Nyckeltalen har sedan bearbetats av WSP som tagit fram en prognos på kommunnivå samt för hela kommunen.

Beräkningsmetoder

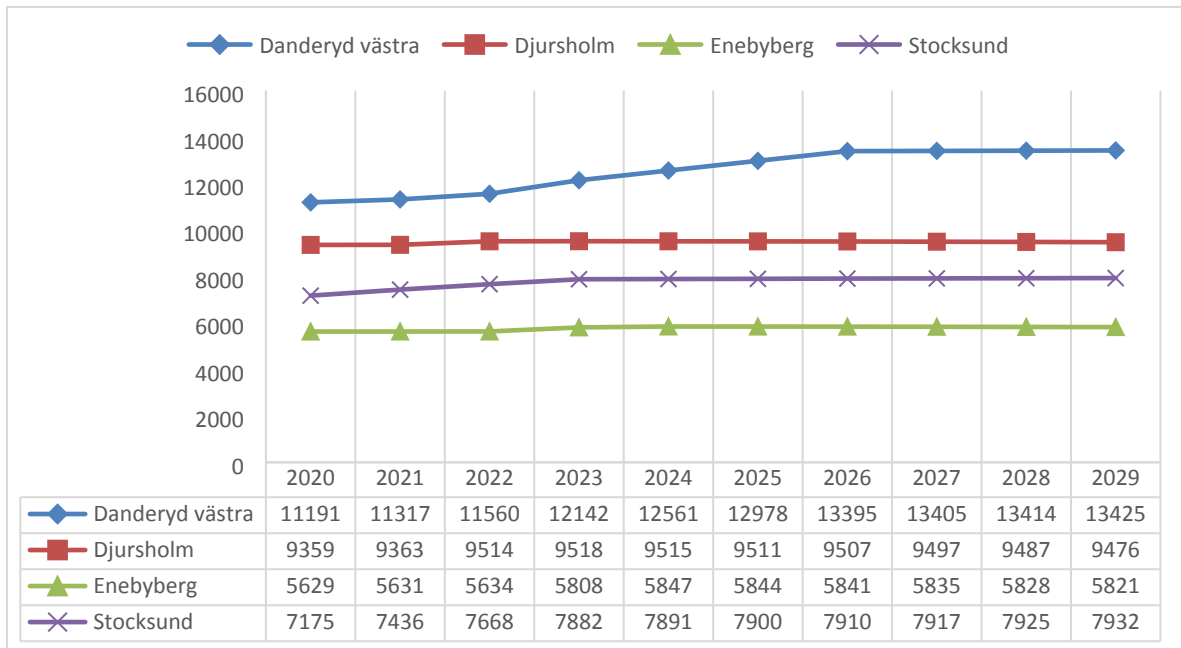
Befolkningsprognosen baseras på följande variabler:

Flyttningsnetto. I prognosen bestäms antalet inflyttade utifrån bostadsbeståndet som inkluderar befintligt bostadsbestånd och planerad nyproduktion av bostäder. Antalet utflyttare beräknas genom att applicera utflyttarrisker på befolkningen. Utflyttarriskerna anger sannolikheten för personer i olika åldrar att flytta ut från kommunen under ett år. Basområdena klassas i typområden, där varje typområde har specifika utflyttarrisker för varje ålder och kön och specifika åldersstrukturer för inflyttare.

Födelse och död. Hur många människor som avlider beror på ålders- och könssammansättningen hos befolkningen. Antalet avlidna erhålles i prognosen genom att applicera ålders- och könsspecifika dödsrisker på befolkningen.

Hur många barn som föds beror på hur många kvinnor det finns i barnafödande åldrar och andelen kvinnor i varje ålder som får barn och antal barn per kvinna.

4.1 Prognos 2020–2029

Prognos som visar prognosticerad befolkningens mängd kommundelvis åren 2020–2029.

Danderyds hade vid årsskiftet 2017/2018 en befolkningens mängd som uppgick till 32 838 personer. Under 2017 ökade befolkningen i Danderyds kommun med 235 personer vilket motsvarar en ökning om 0,7 procent. Medelvärde för den årliga befolkningsökningen perioden 2013–2017 uppgår till 186 personer.

Prognosen för kommunens samlade befolkningstillväxt perioden 2020–2029 är enligt basscenariot cirka 3800 nya invånare. Majoriteten av denna tillväxt väntas ske i mitten av prognosperioden som ett direkt resultat av inflyttning i nyproducerade bostäder. Den största befolkningstillväxten förväntas ske i kommundelen Västra Danderyd där också flest antal bostäder planeras att byggas under perioden.

Befolkningsprognos fördelat på åldersgrupper

Ålder	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Förändring 2020–2029
1–5	1657	1659	1727	1832	1888	1938	1985	1988	1987	1982	325
6–9	1820	1800	1778	1798	1812	1828	1877	1911	1932	1945	125
10–12	1620	1565	1542	1513	1498	1504	1502	1489	1483	1506	-114
13–15	1698	1712	1670	1664	1623	1603	1570	1550	1549	1539	-159
16–18	1637	1681	1745	1761	1776	1738	1727	1681	1655	1618	-19
19–74	20 964	21 243	21 753	22 506	22 877	23 253	23 575	23 592	23 583	23 578	2614
75-	3729	3849	3912	4006	4060	4080	4123	4147	4174	4198	469
Totalsumma	33 384	33 777	34 406	35 380	35 843	36 263	36 683	36 684	36 685	36 684	3300

Lokalförsörjningsplan 2020–2029

4.2 Sammanfattning

Befolkningsprognosen för åren 2020–2029 visar att:

- Antalet barn i förskoleålder (1–5 år) **ökar** med 325 personer.
- Antalet elever i grundskoleålder (6–15 år) år **minskar** med 149 personer.
- Antalet äldre (75+) **ökar** med 469 personer.

Merparten av den kommunala servicen riktar sig antingen till barn/elever eller äldre inom äldreomsorgen. Befolkningssammansättningen i dessa åldersgrupper är därmed central för en stor del av kommunens investeringsbehov i nya verksamhetslokaler.

Verksamhetsspecifika prognoser

Med utgångspunkt i befolkningsprognosen beräknas efterfrågan på skola och förskola kommundelsvis. Efterfrågan baseras på antalet boende i kommundelen som väljer skola/förskola i samma kommundel. Andelen multipliceras sedan med förväntad befolkningstillväxt för att kunna beräkna antal elever som väljer skola i samma område.

För beräkning av efterfrågan på platser i vård- och omsorgsboende används en skattad andel av personer 65 år eller äldre som efterfrågar plats på boenden. På motsvarande vis multipliceras andelen med prognoserna för att räkna fram ett framtida platsbehov.

För mer ingående analyser hänvisas till respektive nämnds lokalbehov längre fram i denna lokalförsörjningsplan.

Förändringar i befolkningsprognosen

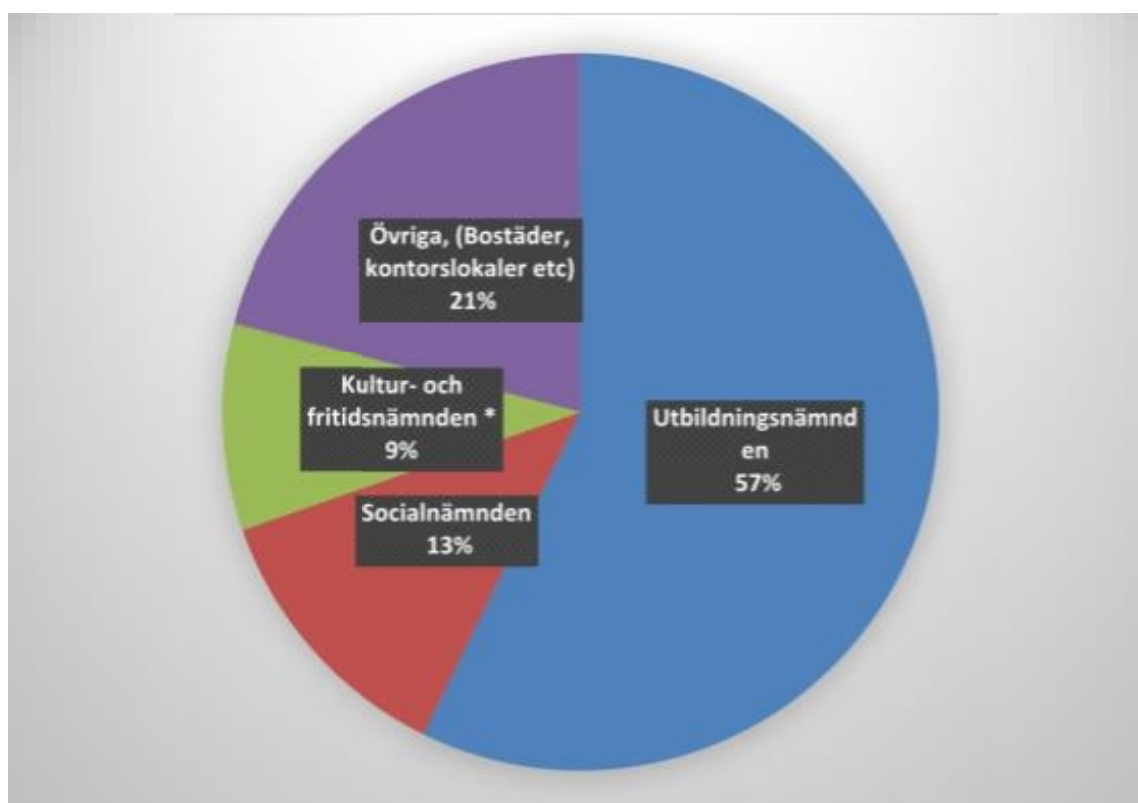
Förändrade planeringsinriktningar beträffande översiktsplanering, detaljplanering och/eller framtagande av riktlinjer för bostadsförsörjning påverkar befolkningsprognosen som i sin tur baseras på bostadsbyggnadsplaner där planuppdrag finns i dagsläget. Planer kan ändras och både fler och färre bostäder kan färdigställas än vad som var planerat först.

Befolkningsprognosen ska därför betraktas och hanteras som en indikation på kommande demografiska trender snarare än en absolut sanning. Det är därför viktigt att prognoserna regelbundet revideras och uppdateras för att uppnå en så exakt lokalresursplanering som möjligt.

5. Befintligt lokalbestånd

Danderyds kommun äger och hyr in lokaler för kommunala verksamhetsbehov. I kommunen är det tekniska kontoret och fastighetsnämnden som ansvarar för verksamhets- och kommersiella lokaler samt för externt inhyrda lokaler för kommunal verksamhet. Fastighetsnämnden svarar vidare, genom sin fastighetsavdelning, för förvaltning, drift och underhåll av huvuddelen av de ägda fastigheterna och lokalerna. Vissa kultur- och fritidsanläggningar samt vissa huvudsakligen historiska lokaler ägs av det kommunägda bolaget Djursholms AB. Det är kommunledningskontoret som ansvarar för försäljning och förvärv av mark och lokalfastigheter, bl.a. bostäder. Frågorna hanteras av plan- och exploateringsavdelningen.

Kommunens fastighetsbestånd (byggnader/BTA) omfattade per den 24 januari 2019 cirka 229,000 kvm varav 5 % är inhyrda lokaler och 95 % ägs av Danderyds kommun eller Djursholms AB. En mer ingående redogörelse av befintligt lokalbestånd redovisas under respektive nämndavsnitt i denna lokalförsörjningsplan.

**Uppgifter om lokalytor inkluderar inte kommunens idrottsplatser där kommunen är fastighetsägare.*

5.1 Fastighetsunderhåll

Fastigheter behöver underhåll för att inte förlora i värde och bibehålla ett gott skick. Ett eftersatt underhåll leder ofta till akuta reparationer som kan bli dyra och leder till att verksamheterna får evakueras och vistas i temporära lösningar. Det är kommunens fastighetsavdelning som ansvarar för att bedöma fastigheternas tekniska status och även genomföra det underhåll som fordras. En viktig del i arbetet med planerat underhåll är således att arbeta med underhållsplaner som även på längre sikt visar på nödvändiga åtgärdsbehov i fastigheterna. En långsiktig underhållsplan möjliggör, bland annat, en framförhållning i lokalförsörjningen genom att nya lokaler kan byggas och ersätta fastigheter där underhållsbehovet bedöms vara mycket omfattande och inte anses vara ekonomiskt försvarbart att genomföra. I de fall där större underhållsarbeten planeras längre fram i tiden finns dessutom en möjlighet att i god tid planera för temporära lokaler för verksamheterna. Resultatet av en god underhållsplanering bidrar således till att akuta nödlösningar undviks och en mer kostnadseffektiv lokalförsörjning uppnås. Danderyds kommun kommer under 2019 att initiera en teknisk inventering av samtliga objekt och utifrån detta ta fram en långsiktig underhållsplan.

5.2 Lokalbehov

Nybyggnation, avveckling eller ombyggnad av verksamhetslokaler kräver politiska beslut, tid och resurser. Ett nybyggnadsalternativ där det saknas mark och/eller detaljplan för önskat verksamhetsändamål kan ta upp till fem-sex år att färdigställa beroende på överklagande av detaljplaner, LOU-hantering eller långa byggtider. Det långsiktiga lokalbehovet måste därför förankras redan på ett inledande skede i stadsbyggnadsprocessen för att säkerställa att mark för verksamhetsändamål blir tillgängligt. Investeringar i nya lokaler innebär dessutom stora kostnader för kommunen med långa avskrivningstider, drift- och hyreskostnader. Det är därmed av största vikt att prioriteringar och grundliga behovsanalyser görs innan nya projekt startar. Grundprincipen är att investeringar i nya lokaler endast får genomföras om verksamheten har ett långsiktigt lokalbehov som, efter en behovsutredning, inte visat sig kunna lösas inom det befintliga fastighetsbeståndet.

Ett lokalbehov kan även innebära att fastställa vilka lokaler som kan och bör avvecklas då ett kapacitetsöverskott råder. Det kan röra sig om specifika lokaler i kommundelar där efterfrågan på verksamhetsplatser minskar i framtiden. Ett avvecklande bör dock alltid ställas mot det underhållsbehov som fastigheten bedöms att ha samt vilka investeringar som redan gjorts i byggnaden.

6 Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden har ansvar för de uppgifter och skyldigheter som enligt skollagen, förordningar, läroplaner, andra författningar ankommer på hemkommunen och på huvudmannen för skollagsstyrd verksamhet i kommunal regi. Nämnden är finansieringsnämnd och myndighetsnämnd samt ansvarar för kundval.

Nämnden ansvarar för följande verksamhetsformer:

- Förskola och annan pedagogisk verksamhet
- Fritidshem och fritidshemsverksamhet i familjedaghem
- Förskoleklass, grundskola och grundsärskola
- Gymnasieskola och gymnasiesärskola

I lokalförsörjningsplanen berörs enbart förskola och grundskola. Behovet av gymnasieplatser tillgodoses tillsammans av länets gymnasieskolor och vuxenutbildning arrangeras i samverkan med fyra norrortskommuner. I kommunen finns *British International School of Stockholm*, en internationell skola som inte följer svensk läroplan. Skolan ingår därför inte i kapacitetsberäkningarna.

6.1 Principer för utbud av förskolor, grundskolor och gymnasieskolor

Skollagen fastställer att hemkommunen ska erbjuda vårdnadshavares barn plats i förskola i kommunal eller fristående verksamhet senast fyra månader från ansökan. Den erbjudna platsen ska vara vid en förskolenhet så nära barnets eget hem som möjligt². För grundskolan gäller att hemkommunen har ansvaret för att det finns tillräckligt med utbildningsplatser för eleverna i hemkommunen. Ansvaret innebär en skyldighet att erbjuda grundskola och att vid utformningen beakta vad som är ändamålsenligt ur kommunikationssynpunkt för eleven. I Danderyd är intentionen för utbudet:

- **Förskola och pedagogisk omsorg.** Det ska finnas möjligheter för barnen att vara inskrivna på en förskola i egna kommundelen.
- **Förskoleklass, grundskolans årskurs 1 till och med 6.** Det ska finnas möjligheter för eleverna att vara inskriven på en grundskola i egna kommundelen.
- **Grundskolans årskurs 7 - 9.** I utbudet av skolplatser betraktas kommunen som en helhet.

² Skollagen 2010:800 8 kap 3–5 §§, 14–15 §§

6.2 Metod och underlag

Lokalförsörjningsprognosen bygger på en jämförelse mellan det behov av platser som prognosticeras för kommande år med den kapacitet som finns i kommunen i form av förskola, pedagogisk omsorg samt grundskola. Jämförelsen görs både för kommunen som helhet och för varje kommundel. Prognosen görs genom en nulägesanalys av andelen barn och elever som idag går i verksamhet i kommunen och andelen som går i verksamhet i annan kommun. Analysen används sedan som viktning för bedömd efterfrågan där andelen barn/elever som vanligtvis går i verksamhet i kommunen multipliceras med antal barn/elever enligt befolkningsprognosen.

Barn och elever från andra kommuner som går i förskola och skola i Danderyd är inte medräknade i underlaget. Kommunens skyldighet är att säkerställa tillräckligt antal platser för den egna kommunens barn och elever.

Behovsanalysen bygger på följande underlag:

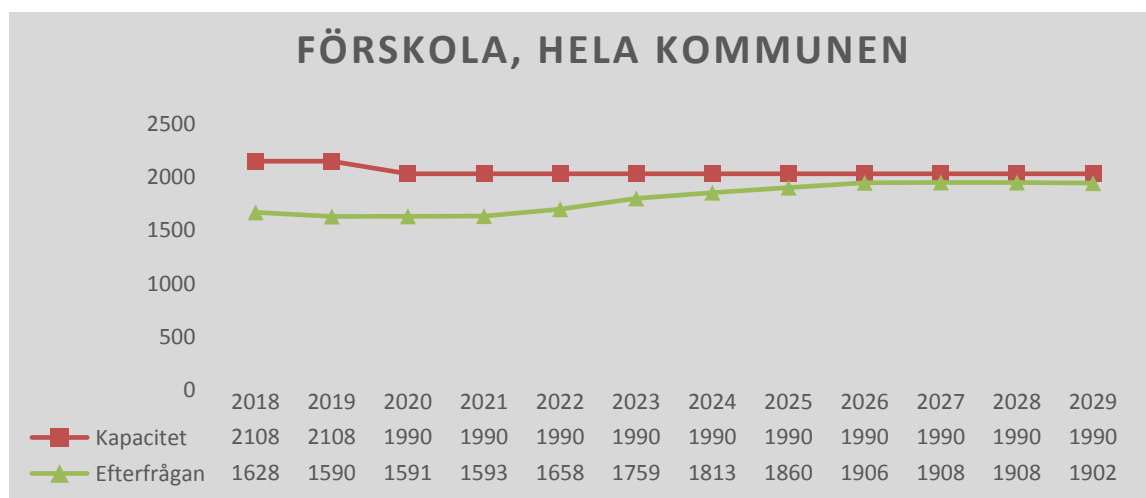
- Bostadsbyggande och befolkningsprognos.
- Aktuell statistik ur det skoladministrativa systemet. För skolorna är statistiken uttagen i september månad 2018 men för förskolorna gäller statistiken från juni månad samma år då förskolorna har maximal beläggning under våren/försommaren.
- Underlag från förskolor och skolor beträffande kapacitet. De fristående förskolorna har godkännande för ett begränsat antal barn.

6.3 Kapacitet

För varje förskola och skola beräknas en maximal kapacitet, dvs det högsta antalet barn eller elever som är möjligt att ha i respektive lokal. För de fristående förskolorna används det antal barn som är angivet i godkännandet. För övriga verksamheter bygger det på dels en teknisk kapacitet samt en av förskolor och skolor angiven pedagogisk kapacitet. Den pedagogiska kapaciteten bygger på grupp-/klasstorlek utifrån pedagogisk hänsyn. Kartläggningen av den tekniska kapaciteten pågår och kommer att färdigställas under 2019. I denna LFP baseras därför lokalernas maxkapacitet endast på pedagogiska kriterier eller aktuellt godkännande då de tekniska begränsningarna inte är utredda fullt ut.

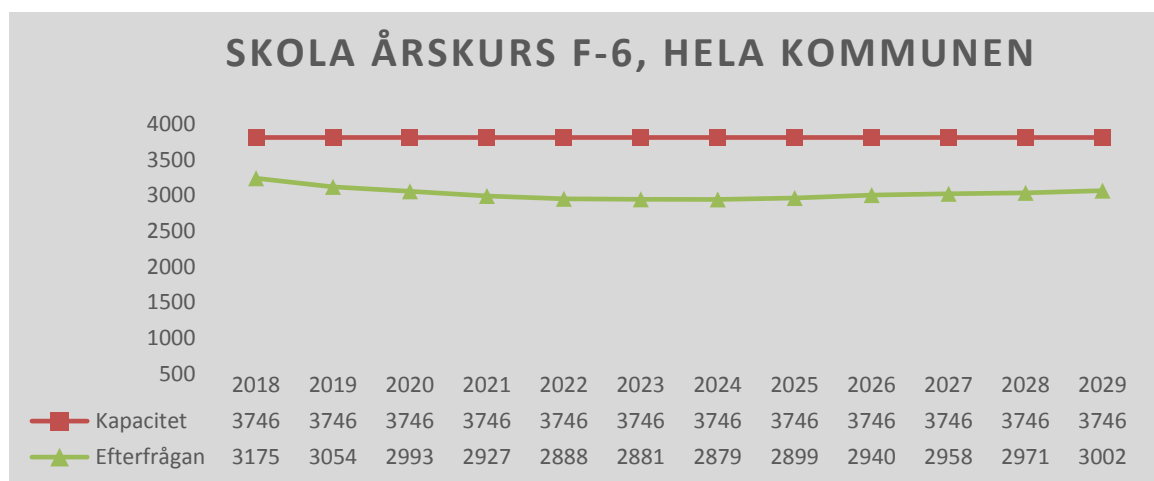
6.4 Kommunövergripande prognoser för skola och förskola

Efterfrågan på skol- och förskoleplatser är beräknade utifrån barn och elever som är folkbokförda i kommunen. Angiven kapacitet inkluderar fristående skolor och förskolor.

Barn 1–5 år folkbokförda i Danderyds kommun

Prognosen innefattar samtliga förskoleverksamheter inklusive familjedaghem som är verksamma i kommunen. Kapaciteten sjunker från och med år 2020 då två kommunala förskolor avvecklas i Djursholm (Norra Åsgård och Baduhild) Efterfrågan på förskoleplatser bedöms öka från år 2022 och framåt. Nuvarande kapacitet är tillräcklig under hela prognosperioden.

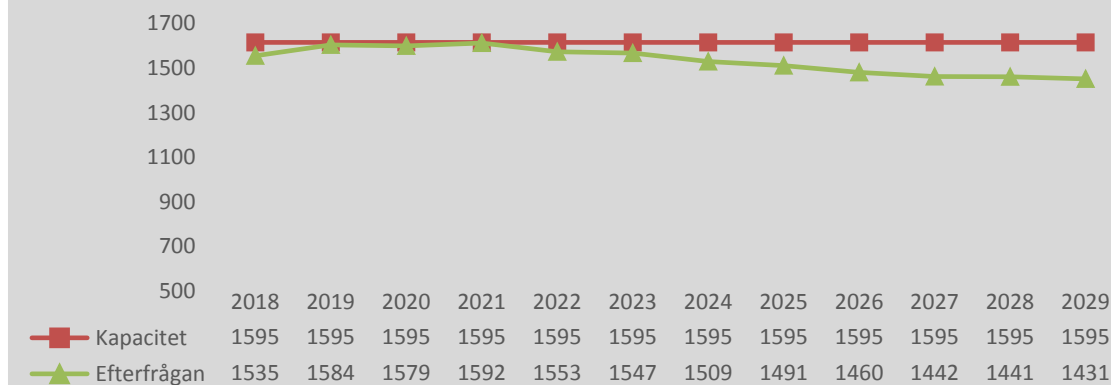

Elever 6–12 år folkbokförda i Danderyds kommun

Sett till hela prognosperioden sjunker efterfrågan på grundskoleplatser i årskurserna F-6 jämfört med nuläget 2018/19. Det finns en överkapacitet på cirka 700 platser årligen under perioden.

Lokalförsörjningsplan 2020-2029

SKOLA ÅRSKURS 7-9, HELA KOMMUNEN

Elever 13–15 år folkbokförda i Danderyds kommun

Under de närmaste åren kommer efterfrågan på skolplatser för åk 7–9 ligga i paritet med antalet platser som finns tillgängliga i kommunen. På längre sikt, från år 2022 och framåt, sjunker efterfrågan. Vid prognosens slutår noteras en överkapacitet på cirka 150 skolplatser i kommunen.

6.5 Förskola 1–5 år

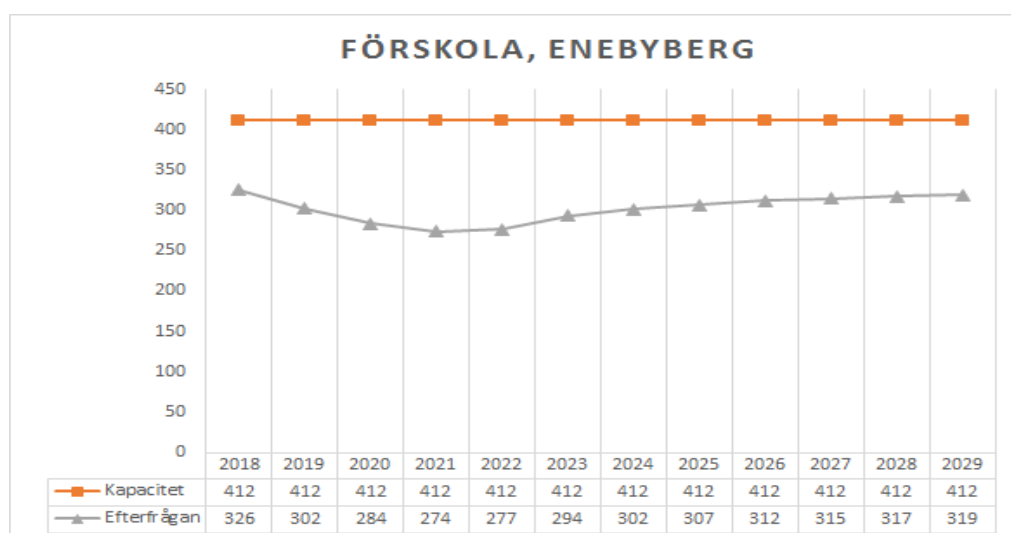
Danderyds förskolor, både fristående och kommunala, har idag en överkapacitet av platser. Prognosen visar dock på en långsiktig ökning av antal barn över tid i alla kommunal delar främst med anledning av nybyggnation. Det kommer att finnas en fortsatt överkapacitet av platser i Enebyberg. I Djursholm avvecklades det två kommunala förskolor 2019 vilket innebär att antalet platser minskar med 110 stycken och att efterfrågan mot slutet av prognosperioden kommer att vara högre än kapaciteten.

Överkapacitet i form av tomma platser medför att betydande ekonomiska resurser måste tas från den pedagogiska verksamheten för att finansiera hyreskostnader för lokaler som inte används. I nuläget håller flera förskolor avdelningar "vilande" då det finns ett stort överskott på platser. I genomsnitt uppgår hyran för en avdelning på en förskola till ca 310 000 kr/år. Att betala hyror för "vilande" avdelningar innebär främst lägre personaltäthet vilket medför kvalitetsförsämring för de inskrivna barnen.

6.5.1 Enebyberg 1 - 5 år

Nuläge - Förskolor i kommundelen

Förskolans namn	Regi	Kapacitet	Antal placerade juni 2018 (Ej DK)	Hyresvärd
Skogsgläntans förskola	Kommunal	90	98 (28)	Kommunen
Enebo förskola	Fristående	30	28 (0)	Privat
Enebydungen förskola	Fristående	90	97 (11)	Kommunen
Krubban	Fristående	28	28 (3)	Privat (villa)
Svenska kyrkans förskola i Enebyberg	Fristående	35	24 (0)	Privat
Rosenvägens förskola	Kommunal	105	95 (3)	Kommunen
Enebybergs Montessoriförskola	Fristående	34	31 (4)	Kommunen (villa)
Totalt		412	401 (49)	

Prognos: Barn 1–5 år folkbokförda i Danderyds kommun

Prognosen visar en överkapacitet av platser i Enebyberg under hela tidsperioden. Andelen barn i kommundelens förskolor som kommer från annan kommun är ca 13% vid mätning i november 2018. Det skiljer mycket mellan förskolorna hur stor andel barn som kommer från andra kommuner från 0% till 30%. Enebyberg är den kommundel i Danderyd som för närvarande har flest antal barn i förskolor som är folkbokförda i en annan kommun. Ytterligare kapacitet för förskolan behövs inte sett till den kommande prognosperioden. En utredning gällande befintliga skol- och förskolefastigheters status, nyttjande och utvecklingsmöjligheter i Enebyberg pågår för närvarande. Utredningen syftar till att fastställa den långsiktiga utvecklingsinriktningen i kommundelen, bland annat när det gäller förskolornas nyttjande, placering och kapacitet.

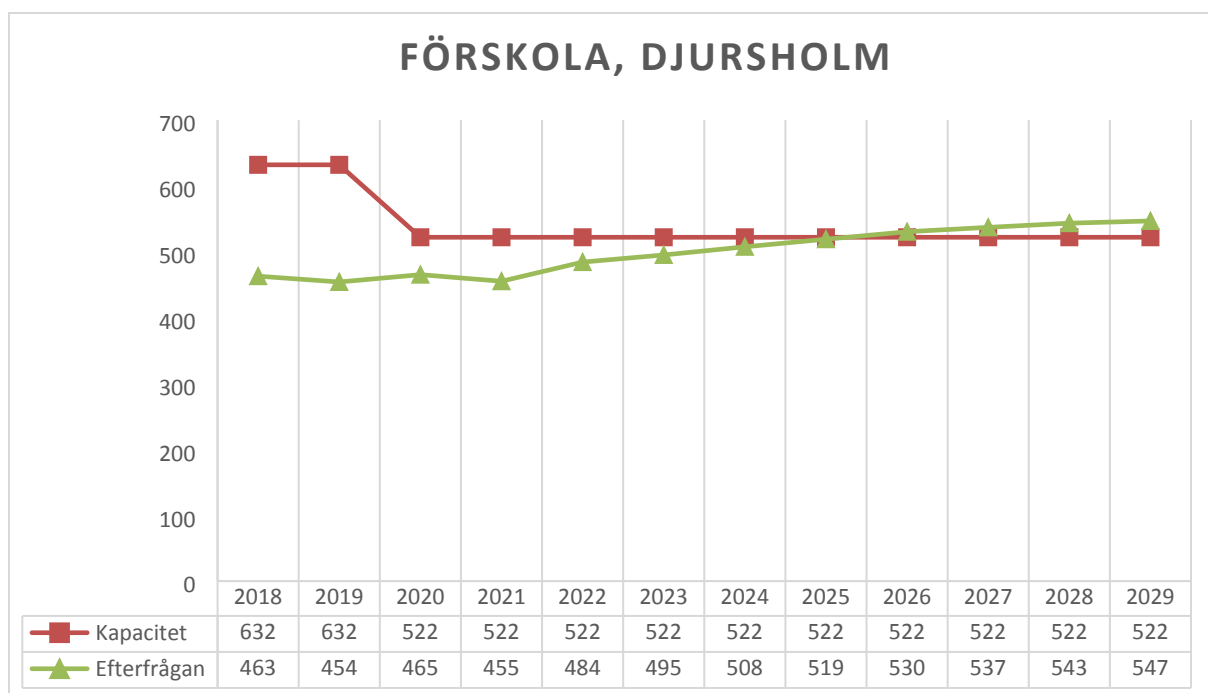
Lokalförsörjningsplan 2020-2029

6.5.2 Djursholm 1 - 5 år

Nuläge - Förskolor i kommundelen

Förskolans namn	Regi	Kapacitet	Antal placerade juni 2018 (Ej DK)	Hyresvärd
Altorps förskola	Kommunal	72	63 (21)	Kommunen
Baduhilds kulturförskola (Avvecklas 2019)	Kommunal	56	37 (5)	Kommunen
Svalans Montessoriförskola Djursholm	Fristående	62	38 (3)	Kommunen
Rindavägens Montessoriförskola Svalan	Fristående	43	40 (0)	Privat (villa)
Futura Int Pre School	Fristående	65	65 (10)	Privat
Hildingavägen	Kommunal	72	69 (6)	Kommunen
Norra Åsgård (Avvecklas 2019)	Kommunal	54	38 (4)	Kommunen
Vendestigens förskola	Fristående	24	14 (3)	Privat
Äventyret - Friluftsförskolor	Fristående	55	48 (4)	Kommunen (villa)
Småbarnsskolan Fafnervägen - Elevverket	Fristående	73	57 (1)	Kommunen (villa) Samt lokal med privat hyresvärd.
Svea Montessoriförskola	Fristående	30	31 (0)	Kommunen
Änglagaraget - Svenska kyrkans förskola i Djursholm	Fristående	35	31 (3)	Privat
Pedagogisk omsorg				
Djursholms International Pre School	Fristående	6	6 (0)	Egen bostad
Totalt		627	537 (60)	

Av kommundelens totalt 537 stycken inskrivna barn på förskolan är 60 stycken boende i en annan kommun.

Prognos: Barn 1–5 år folkbokförda i Danderyds kommun (kapacitetsminskningen från år 2020 beror på avvecklande av förskolorna Norra Åsgård och Baduhild).

Det är ett stort överskott på platser vilket avspeglas i statistiken. Andelen barn i kommundelens förskolor som kommer från annan kommun är ca 12% vid mätning i november 2018. Det skiljer mycket mellan förskolorna hur stor andel barn som kommer från andra kommuner från 0% till 37%.

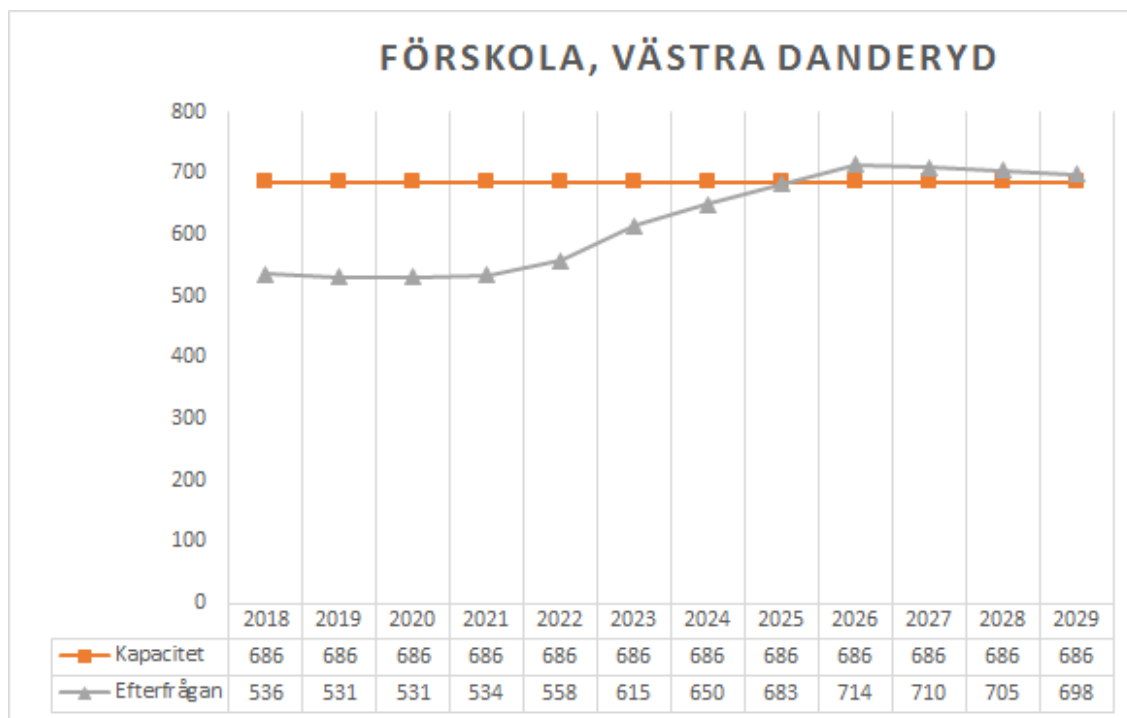
År 2015 avvecklades den kommunala förskolan Pärlan i Djursholm (PS 2012/0091) som en konsekvens av överkapacitet på platser i kommundelen. År 2016 avvecklades även den fristående förskolan Grindstugan som en konsekvens av fortsatt överkapacitet. Trots reduktionen av förskoleplatser kvarstår en överkapacitet på över 100 platser. En utredning genomfördes under vintern 2018/19 där slutsatsen blev att de kommunala förskoleverksamheterna på Baduhild och Norra Åsgård ska avvecklas. Utredning om fastigheternas framtida användning pågår för närvarande. Mot slutet av prognosperioden överstiger efterfrågan antalet tillgängliga platser. Även om prognoserna på längre sikt är osäkra är det nödvändigt att ha en beredskap, och möjlighet att, relativt snabbt kunna öka antalet platser i kommundelen. Då det är ett förhållandevis litet kapacitetsunderskott bör befintliga lokaler kunna anpassas för en högre kapacitet.

6.5.3 Västra Danderyd 1 - 5 år

Nuläge - Förskolor i kommundelen

Förskolans namn	Regi	Kapacitet	Antal placerade juni 2018 (Ej DK)	Hyresvärd
Borgens förskola	Kommunal	74	66 (3)	Kommunen
Svalans Montessori Danderyd	Fristående	90	89 (10)	Kommunen
Förskolan Sätra Äng	Kommunal	62	66 (10)	Kommunen
Imagination International AB	Fristående	25	8 (1)	Privat
Kevinge förskola	Kommunal	74	73 (5)	Kommunen
Nora Herrgårds förskola	Kommunal	100	102 (0)	Kommunen
Vitsippans förskola	Kommunal	67	60 (6)	Kommunen samt privat
Charlottenbergs förskola	Fristående	60	43 (11)	Kommunen
Prästkragens förskola	Fristående	90	64 (9)	Kommunen
Pedagogisk omsorg				
Familjedaghemmet Enbusken	Fristående	12	11 (0)	Egen bostad
Nora familjedaghem	Fristående	16	21 (7)	Egen bostad
Kerstins familjedaghem	Fristående	8	9 (0)	Upphör 2019-08-01
Totalt		694	612 (62)	

Förskolornas och familjedaghemmens totala kapacitet uppgår till 694 platser varav 612 platser är belagda i juni 2018. 62 av barnen är skrivna i en annan kommun än Danderyd.

Prognos: Barn 1–5 år folkbokförda i Danderyds kommun

Det är ett överskott på platser vilket avspeglas i statistiken. Andelen barn i kommunens förskolor som kommer från annan kommun är ca 10% vid mätning i november 2018. Det skiljer mycket mellan förskolorna hur stor andel barn som kommer från andra kommuner från 0% till 29%.

Behovet ökar långsiktigt och antalet platser för förskolan kommer behöva utökas. Vid planering av nya bostäder ska en ökning av antalet förskoleplatser beaktas. Inom området planeras det för en ny skola som ska ersätta Kevingskolan. I samband med projektet bör även Kevinge förskola utökas till totalt sex stycken avdelningar om cirka 100 platser. I områdets södra del, Mörbylund, kommer en förskola att uppföras i bottenvåningen på ett flerbostadshus. Förskolan kommer att ha en kapacitet för cirka 100 barn. Denna förskola är tänkt att ersätta den befintliga Prästkragens förskola som idag har en kapacitet för upp till 90 barn. Den nya förskolan innebär således en utökning om ca 10 platser i området.

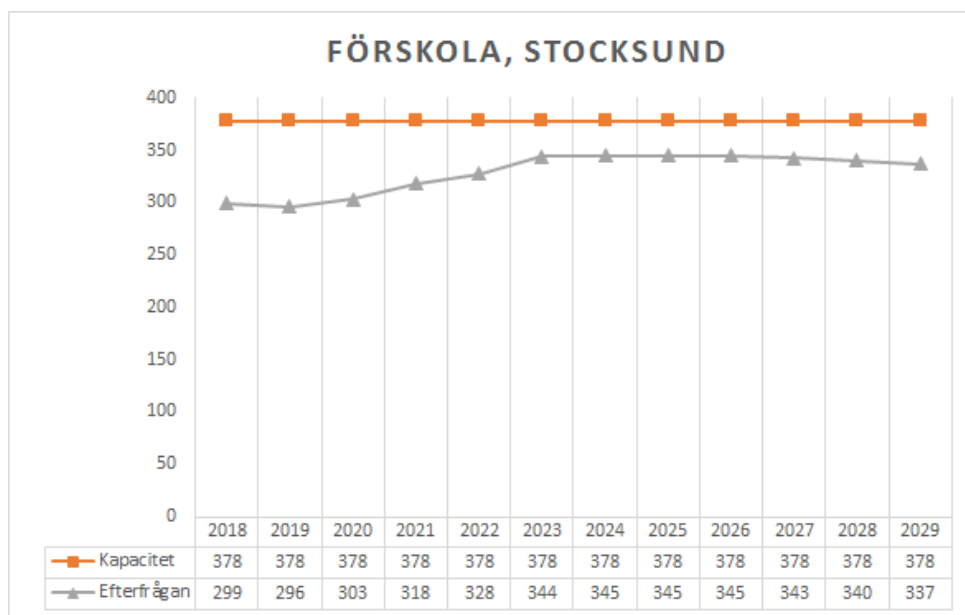
6.5.4 Stocksund 1 - 5 år

Nuläge - Förskolor i kommundelen

Förskolans namn	Regi	Kapacitet	Antal placerade juni 2018 (Ej DK)	Hysesvärd
Förskolan Villa Solvi	Fristående	35	34 (1)	Fristående
Idala förskola	Fristående	35	17 (2)	Kommunen (villa)
Kornvägens förskola	Kommunal	72	42 (2)	Kommunen
Kyrkbackens förskola	Fristående	35	30 (0)	Privat
Montessoriförskolan Solvändan	Fristående	45	45 (0)	Kommunen
Tranbär förskola	Fristående	45	39 (0)	Privat
Majstigens förskola	Kommunal	55	53 (2)	Kommunen
Trappgränds Montessoriförskola	Kommunal	56	61 (0)	Kommunen
Totalt Stocksund		378	321 (7)	

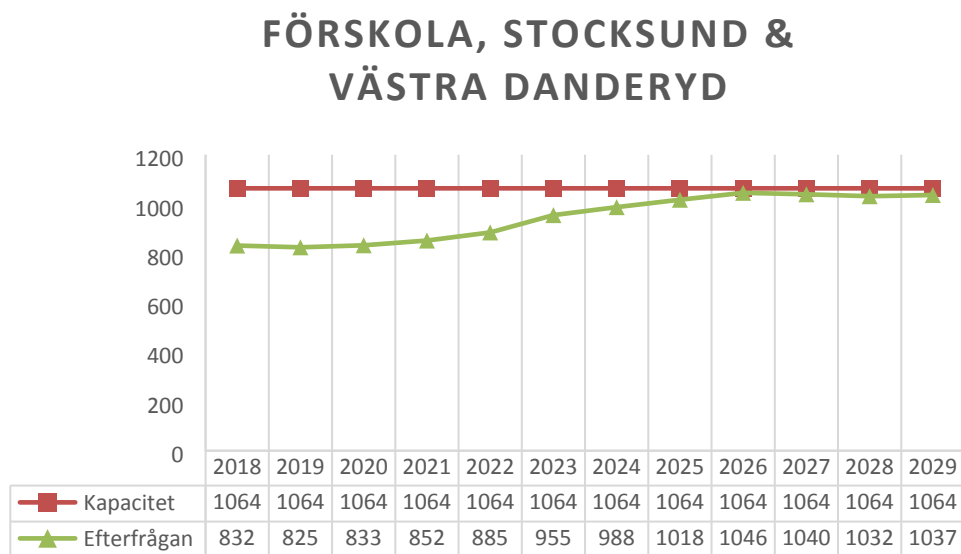
Kornvägens förskola har två tomställda avdelningar som kommunen aktivt har valt att ha kvar för att säkerställa platser för barnen på Tranholmen vars verksamhet bedrivs på en pråm med ett bygglov som upphör 2019. Det finns planer för en ny förskola på Tranholmen.

Andelen barn i kommundelens förskolor som kommer från annan kommun är ca 2% vid mätning i november 2018.

Prognos: Barn 1–5 år folkbokförda i Danderyds kommun

Antalet platser ser med nuvarande befolkningsprognos bedöms vara tillräckligt under perioden. Byggnationer söder om Danderyds sjukhus kan bidra till en viss ökad efterfrågan på plats i förskolor i Stocksund som ligger geografiskt nära.

Då Stocksund och Mörbylund (Som tillhör kommundelen Västra Danderyd) ligger geografisk nära är det viktigt att en sammanslagen analys av båda områdena görs. Vid en jämförelse av de två kommundelarnas prognos med en gemensam prognos så skulle platserna räcka till under hela perioden även om kapacitetsöverskottet blir lågt från år 2026 och framåt. En viss utökning av kapaciteten erfordras därför.

Lokalförsörjningsplan 2020-2029

6.6 Behovsanalys grundskola 6–12 år

Andelen elever folkbokförda i Danderyd som väljer skola i hemkommunen är 97%³ för förskoleklass till årskurs 3 och 91% för elever i årskurs 4 - 9. En genomgång av skolorna utanför kommunen där elever från Danderyd går märks framförallt internationella skolor, engelska skolan samt musikklasser i Stockholm och i Täby för elever i årskurs 4 - 9.

Totalt sett är antalet elever som kommer från andra kommuner till skolor i Danderyd i samma storleksordning som antalet Danderydselever som väljer skola i andra kommuner.

Kapaciteten i skolan bygger på antal klasser och ett uppskattat maxantal elever i varje klass.

Lokalernas beskaffenhet har stor inverkan på det möjliga maxantalet. Många skolor har gamla byggnader med klassrum som begränsar antalet elever. Kapacitet bygger också på andra utrymmen än klassrum som matsal, idrottslokaler och specialsalar (hemkunskap, slöjd etc).

Där kapaciteten bygger på att det finns paviljonger är även skolans kapacitet utan dessa redovisad.

³ mätning september 2018

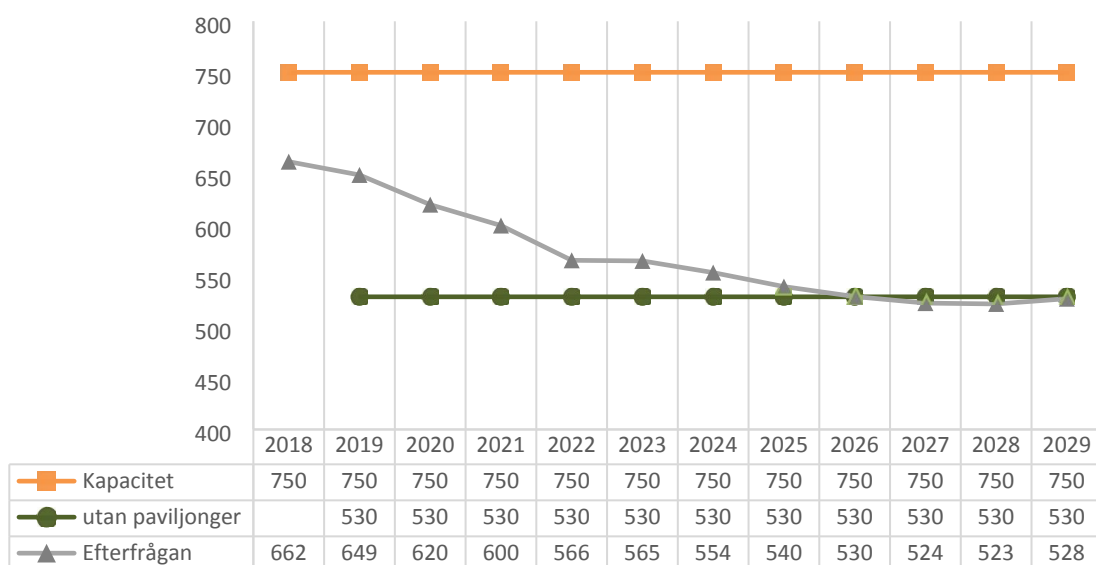
6.6.1 Enebyberg 6 - 12 år

Skolor i kommundelen

Skolans namn och regi	Kapacitet	Årskurser	Antal inskrivna sept. 2018 (ej DK)	varav i permanenta lokaler	varav i tillfälliga paviljonger	Fastighetsägare
Enebybergs skola (kommunal)	750	F-6	678 (21)	458	220	Kommunen

Totalt har skolan 678 elever inskrivna. Av dessa är 21 stycken bosatta i annan kommun. Ca 30% av den totala kapaciteten utgörs av tillfälliga paviljonger.

SKOLA F-6, ENEBYBERG

Prognos: Elever 6–12 år folkbokförda i Danderyds kommun

Enebybergs skola omfattar byggnaderna Brageskolan, Enebyskolan, samt temporära paviljonger. Det ger en total kapacitet för 750 elever inklusive paviljonger. Enligt befolkningsprognosen minskar antalet elever framöver. Överkapaciteten kan lösas med stegvis avetablering av paviljonger.

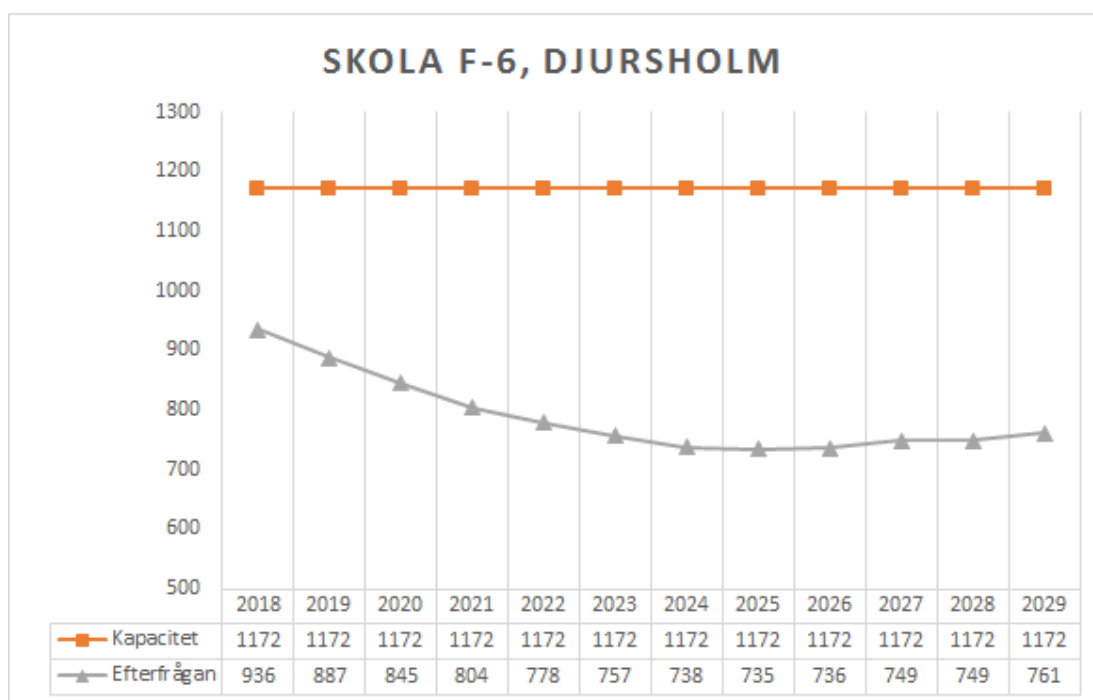
En utredning gällande befintliga skolfastigheters status, nyttjande och utvecklingsmöjligheter samt eventuell ny plats för skola inom Enebyberg pågår på uppdrag av kommunstyrelsen. Med hänsyn till områdets geografiska placering samt osäkerheten kring framtida bostadsbyggande är det på lång sikt (10–20 år) är det viktigt att antalet skolplatser i Enebyberg dimensioneras med en viss marginal. Antalet platser i Enebyberg bör uppgå till 700–750 stycken. I utredningen måste även tillräcklig hallyta för skolidrotten säkerställas.

Lokalförsörjningsplan 2020-2029

6.6.2 Djursholm 6 - 12 år

Skolor i kommundelen

Skolans namn och regi	Kapacitet	Årskurser	Antal inskrivna sept 2018 (ej DK)	varav i permanenta lokaler	varav i tillfälliga paviljonger	Fastighetsägare
Ekebyskolan (kommunal)	275	F-6	261 (10)	261	--	Kommunen
Elevverket (fristående)	140	F-6	140 (3)	140	--	Kommunen/Privat
Svalnässkolan (kommunal)	80	F-3	80 (7)	80	--	Kommunen
Vasaskolan (kommunal)	510	F-6	389 (20)	389	--	Kommunen
Vendestigens skola (fristående)	70	F-6	59 (32)	59	--	Privat
Ösbyskolan (fristående)	100	F-3	97 (2)	97	--	Kommunen
Totalt	1175		1026 (74)	1026		

Prognos: Elever 6–12 år folkbokförda i Danderyds kommun

Lokalförsörjningsplan 2020-2029

Antalet elever minskar successivt fram till 2025 och det kommer att finnas ett stort överskott på skolplatser i kommundelen. Redan till skolvalet 2018 minskade antalet elever till förskoleklass med en hel klass. Det tidigare utbudet för elever till förskoleklass var fyra klasser för de kommunala skolorna samt lite drygt två klasser för de fristående. Efterfrågan framöver innebär att det behöver finnas maximalt totalt fem klasser för förskoleklass. Det innebär ett minskat underlag med 175 elever jämfört med prognos för hösten 2019. Det finns ingen eller mycket liten planering för nybyggnation av bostäder i kommundelen.

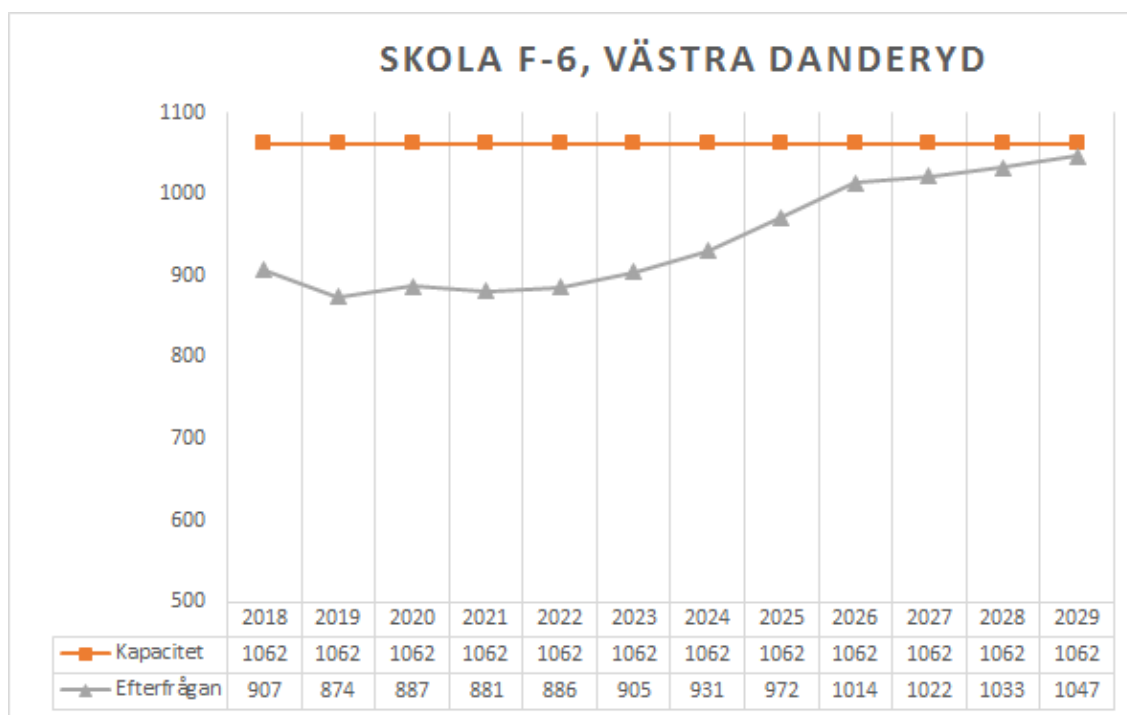
Då andelen elever sjunker måste en översyn av kapaciteten i kommundelen göras snarast. En minskning av kapaciteten med cirka 100 skolplatser bör initieras redan till år 2020.

6.6.3 Västra Danderyd 6 - 12 år

Skolor i kommundelen

Skolans namn och regi	Kapacitet	Årskurser	Antal inskrivna sept 2018 (Ej DK)	varav i permanenta lokaler	varav i tillfälliga paviljonger	Fastighetsägare
Baldersskolan (kommunal)	204	F-3	199 (5)	199		Kommunen
Danderyds Montessoriskola (fristående)	130	F-6	127 (34)	107	20	Kommunen
Kevingskolan (kommunal)	400 (inklusive paviljong)	F-6	352 (41)	327	25	Kommunen
Kyrkskolan (kommunal)	326	F-6	306 (7)	306		Kommunen
Totalt	1062		984 (87)	939	45	

Den totala kapaciteten uppgår i kommundelen till 1062 platser. Cirka 50 av dessa platser utgörs av paviljonger som är uppställda vid Kevingskolan samt 25 platser i paviljonger som Danderyds montessori använder vid sina lokaler på Mörbyskolan. Antalet elever uppgår till 984 stycken varav 87 är bosatta i en annan kommun.

Prognos: Elever 6–12 år folkbokförda i Danderyds kommun

Fram till 2025 visar prognosen att antalet platser i kommundelen är tillräckligt. Det är dock viktigt att ta hänsyn till den befintliga Kevingskolans standard och framtid. Byggnaden är i dåligt skick och skolan har idag en paviljong som Bildningsförvaltningen avser att avetablera till hösten 2019 då elevunderlaget minskat.

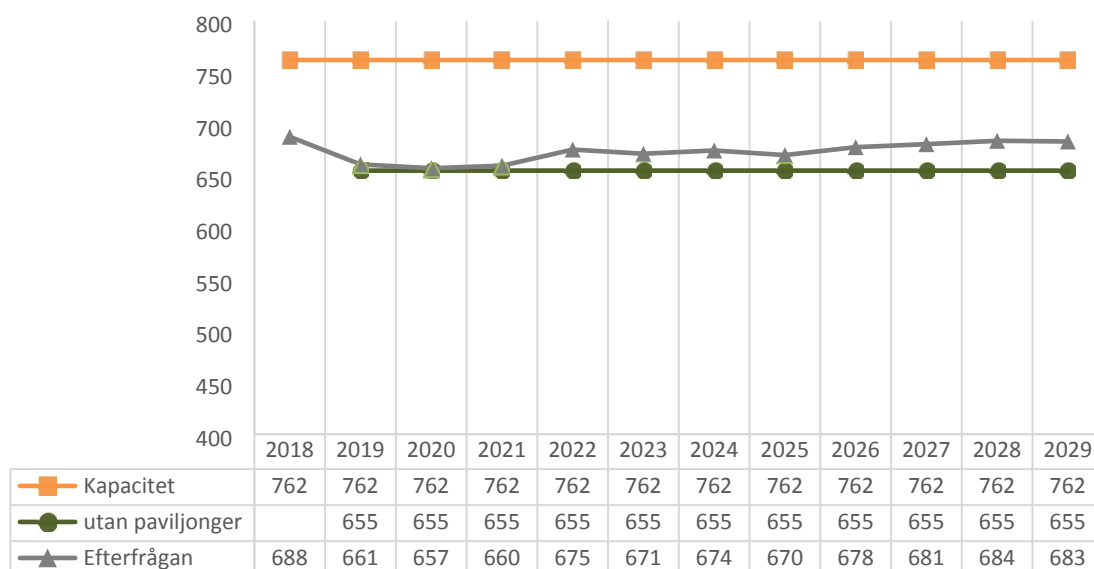
I Västra Danderyd är kapaciteten de närmaste åren tillräcklig för behovet men inom några år kommer antalet elever att öka. En ny/utbyggd Kevingskola behövs från år 2024. Skolan bör utformas för upp till 3 paralleller i en F-6 organisation då flertalet tillkommande bostäder planeras uppföras i området. Skolan har en central placering i kommunen och ligger i närheten av kollektivtrafik vilket gör skolans möjlighet att växa till ett prioriterat behov.

6.6.4 Stocksund 6 - 12 år

Nuläge skolor i kommundelen

Skolans namn och regi	Kapacitet	Årskurser	Antal inskrivna sept 2018 (ej DK)	varav i permanenta lokaler	varav i tillfälliga paviljonger	Fastighetsägare
Långgångsskolan (kommunal)	250	F-3	193 (1)	193	--	Kommunen
Stocksundsskolan (kommunal)	512	F-6	507 (18)	400	107	Kommunen
Totalt	762		700 (19)	593	107	

SKOLA F-6, STOCKSUND

Prognos: Elever 6–12 år folkbokförda i Danderyds kommun

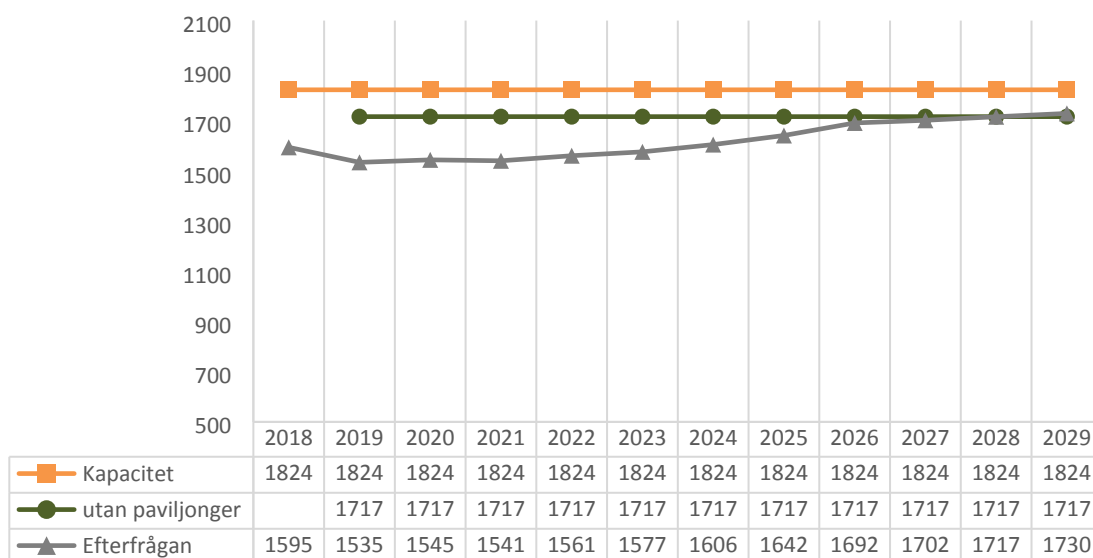
Elevprognosen för kommundelen Stocksund visar på en marginell överkapacitet. Stocksundsskolans lokaler är utökade med paviljonger på totalt 941 kvm som innehåller undervisningslokaler för 110 elever samt specialsalar för slöjd. Eftersom kapaciteten är beroende av de paviljonger som idag används behöver dessa, på sikt, ersättas med permanenta lokaler. Nybyggnationen av bostäder söder om Danderyds sjukhus kan bidra till att antalet elever ökar. Kapaciteten behöver ligga på en nivå runt 800 platser i kommundelen för att kunna möta framtida efterfrågan. Planering för permanenta lokaler pågår för närvarande. Som tidigast år 2024 beräknas ersättningslokalerna kunna vara färdigställda.

Lokalförsörjningsplan 2020-2029

6.6.5 Västra Danderyd och Stocksund

En stor del av det aktuella bostadsbyggandet sker idag i området söder om Danderyds sjukhus. Närheten till skola kan för dessa elever också vara Stocksundsskolan. Därför görs en jämförelse av de två kommundelarnas prognos med en gemensam prognos.

SKOLA F-6, STOCKSUND & VÄSTRA DANDERYD

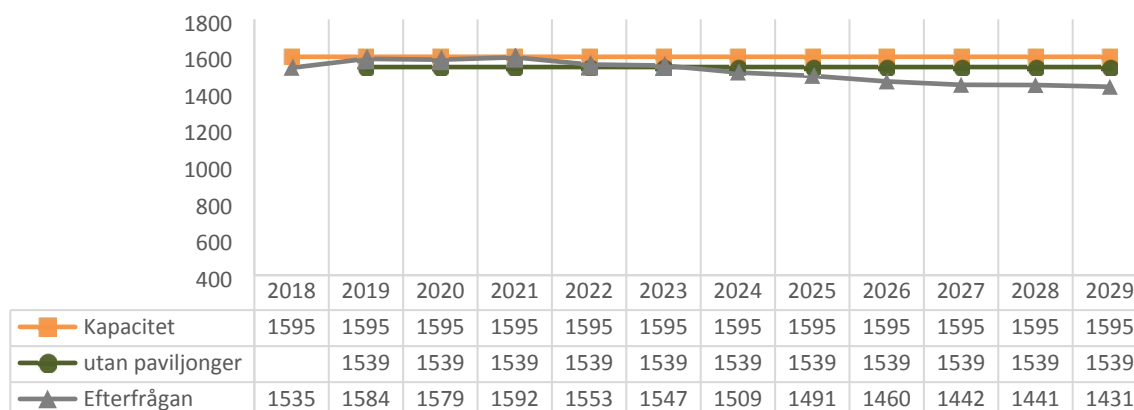
Prognos: Elever 6–12 år folkbokförda i Danderyds kommun

Stocksundsskolans nuvarande kapacitet är beroende av paviljonger. Ett programarbete pågår för att hitta permanent lösning för de platser som försvinner när paviljongerna tas bort. Även Kevingeskolans paviljonger måste ersättas. Med nuvarande kapacitet i Stocksund och västra Danderyd är behovet täckt men utan marginal. En sammantagen utökning av antalet platser behövs med 150–200 platser inom det sammanslagna området Stocksund/Västra Danderyd. Utökningen är nödvändig då det geografiskt närliggande området Mörbylund kommer att få ett större tillskott av nya bostäder. Stocksundsskolan är den närmaste skolenheten och måste därför ha en kapacitet som kan hantera den kommande inflyttningen. Då antalet inflyttade barn i grundskoleålder är svårt att prognosticera erfordras en viss marginal i kapaciteten. Hänsyn måste även tas till den inflyttning som kan ske efter aktuell prognosperiod och närheten till det planerade bostadsbyggandet om E-18 projektet realiserar.

6.7 Behovsanalys för högstadieskola 13 - 15 år

Skolans namn och regi	Kapacitet	Årskurser	Antal inskrivna sept 2018 (ej DK)	varav i permanenta lokaler	varav i tillfälliga paviljonger	Fastighetsägare
Fribergaskolan (kommunal, västra Danderyd)	560	7–9	590 (15)	590	--	Kommunen
Mörbyskolan (kommunal, västra Danderyd)	504	7–9	478 (105)	Cirka 378	Cirka 100	Kommunen
Viktor Rydbergs samskola (fristående, Djursholm)	531	7–9	567 (46)	567	--	Kommunen
Totalt	1595		1635 (166)	1535	100	

SKOLA ÅK 7-9, HELA KOMMUNEN

Prognos: Elever 13–15 år folkbokförda i Danderyds kommun

Under ett antal år kommer kapaciteten att vara lika med behovet av platser. Mörbyskolan har ökat antal platser med paviljonger för att täcka platsbehovet.

De tre skolorna med årskurs 7–9 klarar med paviljonger det förväntade behovet de närmaste åren. På sikt finns behov av att ersätta Mörbyskolans lokaler med nya lokaler då skicket är bristfälligt och placeringen av skolan ligger i vägen för den eventuella tunnelsträckningen av E-18 projektet. För närvarande pågår renovering av skolan vilket förlänger lokalernas livslängd med tio år. Nya lokaler för skolan bör därför vara färdigställda senast år 2029.

Lokalförsörjningsplan 2020-2029

6.8 Sammanfattning lokalbehov utbildningsnämnden

Förskola 1–5 år

I västra Danderyd är kapaciteten kortsiktigt i paritet med behovet men kommer enligt prognosen att behöva utökas. När nya bostadsområden byggs ska behovet av nya förskoleplatser tas med i detaljplanearbetet. En ny förskola kommer att byggas i bottenvåningen av ett flerbostadshus i Mörbylund. För närvarande är exakt årtal för färdigställande inte känt men troligtvis runt 2022–2023. Kevinge förskola bör utökas till 6 avdelningar för totalt 100 barn för att säkerställa behovet av förskoleplatser i det centrala läget men också för att ta höjd för framtida bostadsbyggande i området som sträcker sig bortom aktuell prognosperiod.

I Djursholm är kapaciteten betydligt större än behovet därför har förskolorna Norra Åsgård och Baduhild avvecklats. Kapaciteten kommer att vara tillräcklig under större delen av prognosperioden. Mot slutet av prognosperioden ser efterfrågan ut att vara större än tillgången på platser. Beredskap för en viss utökning av kapaciteten måste därför beaktas. I kommundelen finns flertal förskolor som är belägna i villor och andra lokaler som inte är ändamålsenliga för förskoleverksamhet. En översyn av lokalernas tekniska skick bör utredas för att kunna initiera lokalbyten vid avvecklande av verksamheter.

I Enebyberg föreligger en mindre överkapacitet av förskoleplatser under prognosperioden. För närvarande pågår en utredning som syftar till att se över lokalnyttjandet i områdets förskolor. En stor andel av de barn som är inskrivna på förskolor i området är inte bosatta i Danderyds kommun. En utökning av kapaciteten är därmed inte befogad under de kommande åren.

I Stocksund är efterfrågan på förskoleplatser relativt jämn under prognosperioden. Inga åtgärder är nödvändiga utifrån ett kapacitetsmässigt perspektiv.

Grundskola 6–15 år

I västra Danderyd är kapaciteten tillräckligt stor fram till år 2025 då det behövs ytterligare 150 platser. Då framtida bebyggelse i området efter år 2030 inte är känt samt på grund av det strategiska läget vid Mörby centrum behöver områdets skolor på sikt vara utbyggbara. Tekniska kontoret utreder för närvarande hur kapacitetsökningen av skolverksamheten kan utformas.

Mörbyskolan behöver på sikt ersättas med nya lokaler då skolan är i ett allmänt dåligt skick samt att tunnelsträckningen för nya E-18 i ett scenario planeras att gå där skolfastigheten är belägen. Det är viktigt att i ett tidigt skede inleda arbetet med att titta på ny placering för skollocalerna samt att ersätta de paviljonger som utgör delar av skollocalerna. Kapaciteten på de nya lokalerna bör även utredas. Senast år 2029 bör de nya lokalerna vara färdigställda för att säkerställa att antalet högstadieplatser i kommunen är tillräckliga.

I Djursholm är kapaciteten betydligt högre än behovet och cirka 100 platser behöver avvecklas redan från höstterminen 2020. Verksamheterna påverkas negativt vid ett flertal tomma platser under längre tid. Det blir omöjligt i längden att hålla kvalitet och utöva uppdraget på ett utvecklande sätt vilket ger konsekvenser för barn- och elevgrupper, medarbetare och chefer.

I Stocksund behöver kapaciteten totalt ligga på runt 800 platser vilket innebär en liten utökning gentemot idag. Detta för att ta höjd för kommande bostadsbyggande efter prognosperioden. Planering pågår för att byta ut de tillfälliga paviljongerna till permanenta lokaler senast år 2024.

I Enebyberg pågår en inriktningsutredning som syftar till att se över hur paviljongerna lämpligen ska ersättas med permanenta lokaler. Den nya skolan bör utformas som en 4-parallellig skola för årskurserna F-6. Under prognosperioden minskar efterfrågan på skolplatser men osäkerheten i bostadsbyggandet och skolans relativt isolerade placering i kommunen medger en viss överkapacitet. Nya lokaler för skolverksamhet i Enebyberg kan stå klar tidigast 2024.

Lokalbehov, Utbildningsnämnden

Projekt	Kommundel	Prognos: Färdigställande år	Fastighetsägare	Kommentar
Avveckling av 100 Skolplatser. inom den kommunala skolverksamheten.	Djursholm	2020	Danderyds kommun	Avveckling av platser på grund av överkapacitet i kommundelen. Planering pågår.
Ny förskola Mörbylund	Västra Danderyd	2022	Extern	Ny förskola i bottenvåning på bostadshus i Mörbylund. 100 platser. Extern investering
Avveckling av Prästkragens förskola	Västra Danderyd	2022	Danderyds kommun	Avveckling av befintlig förskola. (90 platser).
Stocksundsskolorna (Stocksundsskolan och Långängsskolan) Ersätta paviljonger med permanenta lokaler. Total kapacitet i Stocksund utökas till 850 platser.	Stocksund	2024	Danderyds kommun	Programarbete pågår. Detaljplanarbete pågår.
Enebybergsskolan Ersätta paviljongerna med permanenta lokaler. Kapacitet för 4 paralleller F-6. Utredningen syftar även till att säkerställa att tillräckliga ytor för skolidrott finns i anslutning till skolan.	Enebyberg	2024	Danderyds kommun	Inriktningsutredning pågår. Ny detaljplan.
Kevingeskolan Kapacitetsökning med upp till 580 elever.	Västra Danderyd	2024	Danderyds kommun	Utredning kring etappindelning pågår Programarbete pågår. Detaljplanarbete pågår.
Kevinge förskola Ersätts med ny förskola med 6 avdelningar. Motsvarande cirka 100 platser.	Västra Danderyd	2024	Danderyds kommun	Detaljplanarbete pågår.
Mörbyskolan Nya lokaler för 7–9 skola. Kapacitet ej beslutad. Utformning eller byggherre ej beslutad.	-	2029	Ej beslutat	Planering ej påbörjad

Lokalförsörjningsplan 2020-2029

7 Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för den kommunala driften av bibliotek, kulturverksamhet, fritidsgårdar, idrottsplatser, föreningsstöd samt är beställare av och finansierar kultur- och musikskoleverksamhet.

Verksamhetslokaler inom kultur- och fritidsområdet behövs för, bland annat, kultur- och biblioteksändamål, fritidsgårdar, hembygdsgårdar/föreningshus, sporthallar samt idrottsplatser. Lokalerna hyrs huvudsakligen av tekniska kontoret men även indirekt genom kommunens skolor i syfte att tillhandahålla tider i gymnastik- och idrottshallar för idrottsföreningarnas aktiviteter. För kommunens idrottsanläggningar har nämnden det fulla ansvaret för underhåll samt om- och nybyggnation vid projekt som understiger 15 mnkr. För projekt som överstiger 15 mnkr används den kommungemensamma processen för lokalförsörjning. I Danderyd finns ett flertal anläggningar för kultur- och fritidsändamål. Bland annat finns det i kommunen fyra stycken folkbibliotek, fem stycken idrottsplatser, två ishallar och ett ridhus. Dessutom finns det ett 20-tal fotbollsplaner i kommunen.

Danderyds kommun erbjuder invånarna en hög service i form av god tillgänglighet till bibliotek, fritidsgårdar och idrottsplatser då dessa är väl representerade i kommundelarna. Jämförande statistik från Sveriges kommuner och landsting samt Kungliga biblioteket tyder på att Danderyd, i förhållande till snittet i Stockholms län, har en god tillgång på konstgräsplaner, ishallar och bibliotek men en något lägre tillgång på fritidsgårdar och större idrottshallar. I dagsläget växer flera idrottsföreningar i medlemsantal och antalet aktiviteter ryms inte längre i befintliga anläggningar och lokaler. Detta medför att föreningar får tacka nej till barn och ungdomar som vill börja idrotta.

Forskning visar att en meningsfull fritid och fysik aktivitet är viktigt både för välmående och för att motverka psykisk ohälsa samt förebygga folkhälsosjukdomar. Folkhälsan omfattar alla aspekter av hälsa, såväl psykisk, social som fysisk. Föreningarna är kultur- och fritidsavdelningens viktigaste samarbetspartners och rätt förutsättningar måste ges för att ta emot barn- och ungdomar som vill idrotta.

7.1 Kultur- och fritidsnämndens lokalförsörjningsbehov i perioden 2020–2029

Ett nytt bibliotek kommer att byggas i kommunens nya lokaler i Mörby centrum. Ett förslag har tagits fram som kommer att ersätta det befintliga biblioteket. Under 2019 kommer byggarbetena med biblioteket att börja. Projektet i sin helhet förväntas vara färdigställt år 2021. Inom kommunen finns det behov av nya idrottshallar. De idrottshallar som finns idag är fullbelagda och ofta av mindre storlek vilket inte uppfyller kraven för alla idrotter och föreningsaktiviteter. Sedan tidigare har fastighetsavdelningen ett uppdrag att ta fram en programhandling för ny hall i den nya Kevingskolan som ska byggas.

Ett nytt badhus planeras i kommunen. Befintligt badhus, Mörbybadet, är i dåligt skick och måste ersättas på sikt. Placeringen som utreds för det nya badhuset ligger centralt i kommunen nära Mörby centrum och allmänna kommunikationer.

Utöver ovanstående större projekt planeras ett flertal mindre projekt som ingår i kultur- och fritidsnämndens investeringsansvar för kommunens idrottsplatsanläggningar.

7.2 Sammanfattning av lokalbehov, Kultur- och fritidsnämnden

Typ av anläggning	Kommundel	Prognos: Färdigställt år	Fastighetsägare	Kommentar
Nytt bibliotek i Mörby	Västra Danderyd	2021	Skandia fastigheter	Byggnation pågår
Idrottshall	Västra Danderyd	2024	Danderyds kommun	Samplaneras med pågående programarbete för nya Kevingskolan. Programarbete pågår. Planarbete pågår.
Nytt badhus	Västra Danderyd	Tidigast 2027	Ej beslutat	Utredning inför inriktningsbeslut pågår.

8 Socialnämnden

Socialnämndens uppdrag är att ge stöd, hjälp och service till människor som på grund av funktionsnedsättning, sociala och/eller ekonomiska svårigheter är i behov av det. Nämnden ansvarar för socialtjänstens individ- och familjeomsorg vilket bl.a. innefattar boenden för olika ändamål samt frågor som rör personer med funktionsnedsättning och äldreomsorg. Det stöd och den service som ges till personer med behov av vård och omsorg sker via hemtjänst, särskilt boende, dagverksamhet, personlig assistans, sysselsättning och öppen verksamhet inom kommunens egen regi. Lokalbehovet för att bedriva ovanstående verksamheter består av verksamhets- och kontorslokaler för vård- och omsorgsverksamheterna, bostäder inom socialnämndens ansvarsområde, lokaler för personlig assistans, hemtjänstlokaler, daglig verksamhet för sysselsättning inom LSS samt dagverksamhet för personer med demenssjukdom. De boenden som Socialnämnden enligt SoL och LSS är skyldig att tillhandahålla kan t.ex. vara skyddat boende för våldsutsatta, HVB (hem för vård eller boende/stödboende) till en person med beroendeproblematik och eller psykisk problematik, boende för ensamkommande flyktingbarn, gruppboenden samt boende till nyanlända.

8.1 Beskrivning av boendetyper

Vård- och omsorgsboende

Enligt 5 kap. 5 § SoL (Socialtjänstlagen) ska kommunen inrätta särskilda boendeformer för service och omvårdnad för äldre människor som behöver särskilt stöd. Den enskildes behov av vård- och omsorgsboende utreds av socialkontorets biståndshandläggare i enlighet med lagbestämmelserna. De boendeformer som erbjuds är vård- och omsorgsboenden med heldygnsomsorg för personer med omfattande fysiska omvårdnadsbehov samt för personer med demenssjukdom. De vård- och omsorgsboenden som ingår i kommunens kundvalssystem upphandlas enligt LOV (Lagen om valfrihetssystem).

Korttidsplatser

Korttidsvistelse innebär en tillfällig vistelse på ett boende där det finns tillgång till omsorg och service dygnet runt. Syfte med korttidsvistelse kan vara:

- Avlastning till anhöriga som vårdar den enskilde
- När tid behövs för att utreda om den enskilde kan återgå till det egna hemmet efter en sjukhusvistelse eller behöver vård- och omsorgsboende

- I avvaktan på första lediga plats i vård- och omsorgsboende, om behovet av omsorg är så omfattande att det inte kan tillgodoses med stöd av hemtjänstinsatser under väntetider.

Omsorg om personer med funktionsnedsättning

LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade 5 kap. 7 § SoL) är en så kallad rättighetslag som ger personer med omfattande och varaktiga funktionsnedsättningar möjlighet till stöd och service. Bostad med särskild service kan bli aktuellt då personer med funktionsnedsättning trots stöd inte klarar ett vanligt boende. Boendet kan utformas på olika sätt, men de vanligaste formerna är gruppboende, serviceboende och annan särskilt anpassad bostad där enskilda bor i egna lägenheter. Boende till personer med funktionsnedsättning kan beviljas enligt 9 § punkt 9 LSS bostad med särskild service för vuxna. Socialnämnden kan också bevilja ansökningar om boende för barn och unga enligt 9 § punkt 8 LSS.

Gruppboende

Gruppboende är för enskilda som har ett omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov med behov av personal mer eller mindre kontinuerligt dygnet runt.

Serviceboende

En serviceboende utgörs av fullvärdiga lägenheter som är geografiskt samlade. Personligt stöd ges i den omfattning som den enskilde behöver av en fast personalgrupp. De som bor i en serviceboende ska ha tillgång till gemensamhetslokal eller träffpunkt.

Annan särskilt anpassad bostad enligt LSS

En särskilt anpassad bostad är ofta en fullvärdig lägenhet i det normala bostadsbeståndet som är anpassad efter den enskildes behov. Det gäller enbart en viss grundanpassning för fysiska funktionsnedsättningar och behovet av stöd i bostaden ska inte vara alltför omfattande (RÅ 2010 ref. 91).

Bostad med särskild service för barn eller ungdom

Insatsen ska ses som ett komplement till föräldrahemmet och kan ges antingen i ett familjehem eller i en bostad med särskild service. Omvårdnad ingår i insatsen och behoven är ofta omfattande och medicinskt komplicerade.

Socialpsykiatri

Bostad med särskild service kan bli aktuellt för den som inte klarar att bo själv och behöver stöd av personal under större delen av dygnet. I ett gruppboende bor man i egen lägenhet och det finns också gemensamma lokaler som ger möjlighet till samvaro. Kommunen kan också erbjuda en *boendekedja*, dvs. att en boende kan gå vidare till en egen lägenhet med bibehållet stöd från gruppboendet.

Lokalförsörjningsplan 2020-2029

Bostäder med korttidskontrakt

Danderyds kommun har ett fåtal bostäder som i särskilda fall kan hyras ut i form av korttidskontrakt till personer som inte kan bli godkända som hyresgäster på den ordinarie bostadsmarknaden. Korttidskontrakt kan endast beviljas till personer som är särskilt utsatta på den öppna bostadsmarknaden och som behöver stöd från olika myndigheter för att klara av och/eller behålla ett eget boende. Korttidskontrakten kan inte överlåtas till ett förstahandskontrakt för den enskilde. Korttidskontrakten är uppdelade i två kategorier: Genomgångs- och träningslägenheter. Träningslägenheter är avsedda för personer som är folkbokförda i Danderyds kommun. Genomgångslägenheterna är avsedda för de nyanlända som kommunen tar emot via Migrationsverket.

Träningslägenhet

Träningslägenhet är en resurs för vuxna personer som är i behov av särskilt stöd från socialtjänsten för att klara ett eget boende. Boende i träningslägenhet kan endast beviljas personer som inte på egen hand blir godkända som förstahandshyresgäster. Enbart bostadslöshet är inte ett skäl för att bevilja insatsen träningslägenhet. Lägenheten kontrakteras av socialkontoret och hyrs ut i andra hand till den enskilde.

Genomgångslägenheter/bosättning för nyanlända

Mottagandet av nyanlända regleras i ett kommunfördelningstal som fastställs årligen och omfattar rikets alla kommuner. Kommunerna ska enligt lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning, kunna erbjuda bostäder till nyanlända personer i den egna kommunen. Målgruppen är begränsad till personer med beviljat uppehållstillstånd, som väntar på vidarebosättning från anläggningsboende. En genomgångsbostad innebär att de nyanlända får en bostad under en begränsad tid, 2 år, samtidigt som de får stöd med att etablera sig på den svenska bostadsmarknaden. Kontraktet kan herefter förlängas med ytterligare maximalt 2 år efter en behovsbedömning.

Ensamkommande barn

Hem för vård eller boende (HVB)

Målgruppen för placeringsformen HVB är i första hand ungdomar i åldern 14 - 18 år som av olika skäl behöver placeras i ett boende med personal dygnet runt.

Stödboende

Målgruppen för placeringsformen stödboende är ungdomar i åldern 18 - 20 år som av olika skäl behöver placeras men bedöms klara ett självständigt boende i kombination med socialt och/eller praktiskt stöd. Vid särskilda skäl kan även 16 - 17 åringar kunna bli aktuella för en sådan placering.

Lokalförsörjningsplan 2020-2029

8.2 Behovsanalys äldreomsorg

I kommunen finns det idag åtta stycken vård- och omsorgsboenden varav fyra bedrivs i enskild regi. Det totala antalet platser inom kommunen uppgår till 286 stycken. 42 platser köps in från boenden i andra kommuner. De platser som finns i kommunen är i dagsläget fullbelagda. Odinslunds vård- och omsorgsboende hyrs in genom kommunen och hyrs sedan vidare till de boende samt den verksamhet som bedriver vården. Övriga boenden, exklusive Svalnäs, ägs och förvaltas av kommunen.

Befintliga platser, vård- och omsorgsboenden

Vård- och omsorgsboenden	Regi	Fastighetsägare	Antal Platser
Annebergsgården	Kommunal	Danderyds kommun	40
Klingsta	Kommunal	Danderyds kommun	39
Stocksundsgården	Kommunal	Danderyds kommun	30
Storkalmar	Kommunal	Danderyds kommun	16
Tallgården	Privat	Danderyds kommun	65
Lärkträdet	Privat	Danderyds kommun	16
Odinslund	Privat	Stena Fastigheter	46
Svalnäs	Privat	Blomsterfonden	34
Platser utanför kommunen			42
Totalt			328

Befolkningsprognos 65 åringar och äldre 2020–2029

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Förändring 2020-2029
65–69 år	1421	1438	1484	1515	1551	1551	1584	1617	1668	1717	296
70–74 år	1473	1397	1378	1347	1344	1380	1399	1435	1454	1481	8
75–79 år	1577	1624	1589	1570	1496	1390	1332	1315	1284	1280	-297
80–84 år	992	1027	1099	1183	1291	1369	1413	1386	1368	1310	318
85–89 år	634	669	690	720	730	769	801	856	917	995	361
90–94 år	361	365	372	370	381	382	405	417	433	439	78
95 år -	165	163	161	163	162	170	171	173	171	174	9
Totalsumma	6623	6683	6773	6868	6955	7011	7105	7199	7295	7396	773

Befolkningsutvecklingen är ett viktigt underlag vid bedömningen av framtida behov av plats på vård- och omsorgsboenden, främst gäller det åldersgruppen 75 år och äldre. Prognosen visar att antalet personer 65 år och äldre kommer att öka med 773 personer under perioden 2020–2029. Framförallt är det åldersgrupperna 80–84 samt 85–89 år som ökar mest i absoluta tal. Åldersgruppen 75–79 år kommer enligt prognosen att minska med 297 individer.

Lokalförsörjningsplan 2020-2029

Beräknat platsbehov vård- och omsorgsboenden 2020–2029

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Förändring 2020–2029
65–79 år	36	36	36	35	35	35	35	35	35	36	0
80–84 år	51	52	56	60	66	70	72	71	70	67	16
85–89 år	71	75	77	81	82	86	90	96	103	111	40
90 år -	173	174	175	175	179	182	190	194	199	202	29
Totalt	330	337	344	352	361	372	386	396	406	416	85

Efterfrågan på platser på vård- och omsorgsboenden har beräknats enligt följande andelar av totalpopulationen i kommunen;

65–79 år: 0,8%
 80–84 år: 5,1%
 85–89 år: 11,2%
 90- år: 32,9%

Platsbehov vård- och omsorgsboenden år 2020–2029

Vård- och omsorgsboenden	Nuläge 2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Platser i kommunen	286										
Behov av nya platser					60		63				
Avveckling av befintliga platser							-46				
Totalt antal platser i kommunen	286	286	286	286	346	346	363	363	363	363	363
Platser utanför kommunen	42										
Nya platser utanför kommunen		8	6	8	7	9	11	14	10	11	9
Minskning av platser utanför kommunen					-60		-17				
Totalt antal platser utanför kommunen	42	50	56	64	11	20	14	28	38	49	58
Totalt antal platser, vård- och omsorgsboenden	328	336	342	350	357	366	377	391	401	412	421

- Det finns behov av två nya boenden i kommunen. Det första boendet på tomten Ginnungagap i kommundelen Djursholm väntas stå klart tidigast år 2023. Projektet utförs och finansieras av extern aktör.
- Det senare boendet väntas stå klart tidigast 2025 och kommer att uppföras av kommunen. Planering för detta boende har inte ännu påbörjats.

Lokalförsörjningsplan 2020-2029

Platsbehov korttidsboenden år 2020–2029

Korttidsboenden	Nuläge 2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Platser i kommunen	0										
Behov av nya platser					27						
Totalt antal platser i kommunen	0	0	0	27	27	27	27	27	27	27	27
Platser utanför kommunen	24										
Nya platser utanför kommunen		1	1	1							
Avveckling av platser utanför kommunen					-27						
Totalt antal platser utanför kommunen	24	25	26	27	0	0	0	0	0	0	0
Totalt antal platser, Korttidsboenden	24	25	26	27	27	27	27	27	27	27	27

- Det finns behov av korttidsplatser i kommunen. I dag hyrs platserna in från andra kommuner. Enligt nuvarande planering kommer korttidsboendet på fastigheten Ginnungagap i Djursholm att färdigställas med verksamhetsstart tidigast år 2023. Boendet kommer att ha totalt 27 platser. Det nya korttidsboendet innebär att kommunen inte behöver köpa in platser från andra kommuner utan kan samla verksamheten centralt i Danderyd.

Sammanfattning äldreomsorg

2023: Behov av nytt korttidsboende med 27 platser, Djursholm (Kommunen bygger)

2023: Behov av nytt Vård- och omsorgboende med 60 platser, Djursholm (Extern investering)

2025: Behov av nytt vård- och omsorgsboende med cirka 63 platser, Västra Danderyd (Beslut om byggherre ej taget)

Lokalförsörjningsplan 2020-2029

8.3 LSS

Antal personer som är berättigade till LSS-insatser ökar sakta men kontinuerligt. Planeringen för denna målgrupp är mycket långsiktig och omsättningen relativt låg. När det saknas en plats i bostad med särskild service beläget i kommunen, har boende utanför kommunen erbjudits, sedan 2017-06-15 enligt Nordostkommunernas ramavtal. Flera av de som bor utanför kommunen vill hellre bo i kommunen. Kommande år är behovet av serviceboenden störst men det finns även ett behov av ytterligare nybyggnationer för att tillgodose behoven av gruppboenden.

Befintliga platser gruppboenden och serviceboenden

Gruppboenden och serviceboenden	Fastighetsägare	Antal Platser
Slättervägen	Danderyds kommun	5
Västerängsvägen	Danderyds kommun	4
Lyckovägen	Danderyds kommun	5
Eddavägen	Danderyds kommun	5
Anneberg	Danderyds kommun	6
Santararavägen	Danderyds kommun	5
Torget (Serviceboende)	Stena fastigheter	11
Nora torg (Serviceboende)	Wåhlins	7
Platser utanför kommunen		24
Totalt antal platser 2019-01-01	72	

Idag finns det sex stycken gruppboenden inom kommunen med totalt 30 platser. 24 platser köps in i boenden som är belägna i andra kommuner. I kommunen finns även två stycken serviceboenden med totalt 18 platser.

Platsbehov gruppboenden 2020–2029

Gruppboenden	Nuläge 2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Platser i kommunen	30										
Nya platser		6		6							
Avveckling av befintliga platser		-5									
Totalt antal platser i kommunen	30	31	31	37	37	37	37	37	37	37	37
Totalt antal platser utanför kommunen	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24
Totalt antal platser, gruppboenden	54	55	55	61	61	61	61	61	61	61	61

Lokalförsörjningsplan 2020-2029

- Gruppboendet Lyckovägen har lokaler som inte uppfyller myndighetskraven. Planering pågår för att bygga om en f.d. förskola till ny gruppboestad vilken enligt nuvarande plan ska stå klar under år 2020.
- Det finns behov av ytterligare en gruppboestad med sex lägenheter för personer med omfattande funktionsnedsättning. Planering pågår med preliminärt färdigställande år 2022. Utredning om lokalisering någon av kommunens tomställda lokaler pågår.

Platsbehov serviceboenden 2020–2029

	Nuläge 2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Serviceboenden	18										
Platser i kommunen	18										
Nya platser			12		11						
Avveckling av befintliga platser			-7								
Totalt antal platser i kommunen	18	18	23	23	34	34	34	34	34	34	34

- Serviceboendet Nora torg behöver ersättningslokaler inom tre år. Det är ett serviceboende som startade i februari 2016. Boendet består idag av sju lägenheter och en lägenhet med gemensamhetslokal och personalrum. Boendet kommer under en övergångsperiod ha temporära ersättningslokaler på Danarövägen, med totalt 6 lägenheter, eftersom nuvarande fastighet kommer att byggas om och användas till andra ändamål. 12 bostäder kommer att köpas in i nyproduktionen som uppförs i Mörbylund dit verksamheten kommer att flytta år 2021.
- Ytterligare ett nytt serviceboende med 11 bostäder kommer att behövas senare under perioden med verksamhetsstart från år 2023.

8.4 Socialpsykiatri och missbruk

Kommunens boendestöd för personer med psykisk funktionsnedsättning är integrerade i de två särskilda boendena. Vasavägen och Herrgårdsvägen. Boendestödet och korttidskontrakt/ordinärt boende utgör tillsammans en boendekedja. Detta möjliggör en flytt från särskilt boende till träningslägenheter (satellitlägenheter) med bibehållet stöd från särskilt boende. Den enskilde får då stöd från samma personalgrupp vid en eventuell flytt till eget boende/ordinärt boende. Kommunen behöver verka för att inrätta försökslägenheter där hyresgästen efter en provotid medges överta kontraktet samt att skapa förutsättningar avseende förtur till lägenheter för personer med psykisk funktionsnedsättning eller missbruksproblematik samt för nyanlända.

Lokalförsörjningsplan 2020-2029

Gruppboende socialpsykiatri	Fastighetsägare	Antal Platser
Vasavägen	Danderyds kommun	6
Herrgårdsvägen	Danderyds kommun	6
Platser utanför kommunen		6
Satellitlägenheter	Danderyds kommun	2
Totalt antal platser 2019-01-01		
20		

8.5 Nyanlända

Den 1 mars i 2016 trädde en lagändring i kraft som innebär att en kommun är skyldig att efter anvisning ta emot nyanlända för bosättning i kommunen. Fördelningstalet för mottagning av nyanlända för 2019 är 80 personer och prognosen för 2020 är 100 personer. I dagsläget finns tillgång på små lägenheter men det finns ytterligare behov av större lägenheter om 3–4 rum och kök.

Socialkontoret är i behov av försökslägenheter samt lägenheter för att anvisa förturer. Insatser som idag inte är tillgängliga. Socialkontoret, tekniska kontoret och plan- och exploateringsavdelningen har återkommande möten för att inventera och beskriva behovet av bostäder till nyanlända men också det behov som finns av bostäder till övriga målgrupper. Plan- och exploateringsavdelningen har med hänsyn till den behovsprognos som utarbetats av socialkontoret vägt in behovet av bostäder för socialt ändamål i planeringen av kommande byggnationer.

8.6 Sammanfattning av lokalbehov, Socialnämnden

Typ av boende	Kommundel	Färdigställt år	Fastighetsägare	Kommentar
LSS-boende Svea, 6 platser.	Djursholm	2020	Danderyds kommun	Planerad byggstart hösten 2019
Serviceboende Mörbylund, 12 platser.	Västra Danderyd	2021	Extern fastighetsägare	Bostäder i Mörbylund
LSS-boende 6 platser	Utredning om lokalisering pågår.	2022	Danderyds kommun	Utredning om lokalisering i befintliga fastigheter pågår.
Korttidsboende Ginnungagap, 27 platser	Djursholm	2023	Danderyds kommun	Detaljplanearbete pågår. Programarbete pågår
Vård- och omsorgsboende, Ginnungagap 60 platser.	Djursholm	2023	Extern fastighetsägare	Detaljplanearbete pågår.
Serviceboende, 11 platser	Ej beslutat	2023	Ej beslutat	Planering ej påbörjad. Bostäder
Vård- och omsorgsboende, 63 platser	Västra Danderyd	2025	Ej beslutat	Planering ej påbörjad.
Bostäder, social förtur	Hela kommunen	2020–2029	-	Behov av 5 nya bostäder årligen under perioden 2020–2029.
HVB-boende	Annan kommun	2020–2029	-	Behov av 3 nya platser under perioden 2020– 2029

9 Övriga verksamhetslokaler

9.1 Nya kontorslokaler i Mörby centrum

Danderyds kommun har idag verksamheter och förvaltningar som är lokaliserade i Mörby centrum. Fastighetsägaren Skandiafastigheter har beslutat om att Mörby centrum ska utvecklas och få mer butiks- och kontorsytor. Även de lokaler kommunen hyr kommer att byggas om och moderniseras för att skapa mer ändamålsenliga och flexibla utrymmen att arbeta i. Idag efterfrågas allt fler arbetsplatser med hög verkningsgrad både vad gäller storlek och funktion samt att kontoren utvecklas så att de bättre stöttar verksamheten. Arbetet har skett i samråd och med utgångspunkt ifrån respektive avdelnings behov av både fasta men även av ett flertal flexibla arbetsplatser. Ett mötescenter med ett femtontal rum i olika storlekar skapas invid kontaktcenter för såväl externa som interna möten.

En yta som allmänheten har tillträde till, torget, kommer att byggas. Lokalen kommer vara ett nav i de nya lokalerna och utformas som en öppen och inglasad yta där kommunen kan ha utställningar av olika slag och husera olika aktiviteter både dagtid och kvällstid. Som ett led i kommunens kultursatsning får biblioteket nya lokaler. Ytorna blir betydligt större än de befintliga lokaler som biblioteket har till sitt förfogande. Under 2018 påbörjades ombyggnationer i delar av lokalerna. Projektet i sin helhet förväntas vara klart under år 2021.

9.2 Nytt kommunarkiv

Danderyds kommun är i behov av ett nytt kommunarkiv. Idag används lokaler i Danderydsgården samt inhyrda förråd utanför kommunen. Det finns ett stort behov av att tillskapa ett samlat och ändamålsenligt kommunarkiv där det framtida behovet av förvaringsytor tillgodoses. Det samlade behovet uppgår till minst 2500 hyllmeter vilket motsvarar en lokal på cirka 400 kvadratmeter. Att bygga om befintliga lokaler till godkänd arkivstandard är ofta väldigt kostsamt och blir inte alltid ändamålsenligt. Behovet och lokaliseringen av ett nytt kommunarkiv kommer att utredas.

10 Investeringsvolymen 2020–2029

Investeringsvolymerna är baserade på uppskattade kostnader för motsvarande projekt i andra kommuner samt nyckeltal inom branschen. De uppskattade kostnaderna utgår från ett schabloniserat ytbehov av respektive verksamhet som inte är projektspecifika utan fungerar som ett medelvärde av kommunens befintliga verksamhetslokaler, lokalanvändning i andra kommuner samt myndighetsrekommendationer. Schablonerna tar inte hänsyn till förhållanden såsom tomtens beskaffenhet, konjunkturcykler eller miljö- och funktionskrav på byggnaderna. Investeringsvolymerna är inte indexuppräknade utan baseras på schablonkostnader som råder i branschen år 2019. De uppskattade volymerna ska därmed endast ses som en indikation för ett möjligt investeringsbehov. Först senare när förstudie- och programhandlingar tas fram i projektskedena kan en mer säker kalkyl tas fram för varje enskilt projekt.

Följande förutsättningar ligger till grund för beräkning av investeringsvolymen i denna lokalförsörjningsplan:

1. I de schablonkostnader som beräknas i lokalförsörjningsplanen ingår inte eventuellt markförvärv, tillkommande infrastruktur eller andra byggherrekostnader. I de fall som projektet inbegriper både nybyggnation samt ombyggnation har projektkostnaden per kvadratmeter justerats. Ombyggnationer är många gånger billigare än att bygga nytt vilket påverkar den totala projektbudgeten.
2. Inga investeringsvolymen har beräknats för bostäder till nyanlända, förtursbostäder, samt bostäder med korttidskontrakt. Inte heller kostnader kopplade till verksamhetsanpassningar, underhåll av lokaler som uppfyllt sin tekniska livslängd eller mer akuta underhållsbehov redovisas.
3. Alla investeringar där kommunen bygger själva inräknas investeringsvolymerna. På motsvarande sätt exkluderas investeringar där extern aktör bekostar projektet. Om kommunen senare beslutar att projektet ska genomföras av en privat aktör avgår motsvarande investeringskostnad för det specifika projektet. Viktigt är att framhålla är dock att kostnader tillkommer för hyra och inredning (möbler) i det fall kommunen ska driva verksamheten i egen regi.
4. Beräkningarna utgår från en total projektkostnad vilket inkluderar avgifter för detaljplan, projektering, byggnation samt myndighetsavgifter.

10.1 Investeringsvolym per nämnd

Nedan redovisas en sammanfattning av uppskattad investeringsvolym för åren 2020–2029 baserat på delar av nämndernas behov av lokaler som presenterats i denna lokalförsörjningsplan. Uppskattade investeringskostnader fördelas på åren 2020–2022, åren 2023–2029 samt på totalsumma.

Nämnd	År 2020–2022	År 2023–2029	Projekt
Kultur- och fritidsnämnden	50	40	Idrottshall Kevingskolan (2024)
Socialnämnden	110	30	LSS-boende (2020) LSS-boende (2022) Korttidsboende (2023)
Utbildningsnämnden	425	675	Stockssundsskolan (2024) Enebybergs skola (2024) Kevingskolan inkl ny förskola (2024)
Summa (mnr)	Ca 580	Ca 745	

Den totala investeringsvolymen åren 2020–2029 uppskattas till **1325 mnr**. Totalsumman är beräknat utifrån scenariot att det är kommunen som genomför och bekostar ovanstående projekt. Övriga projekt som nämnderna har behov av är inte medräknade i investeringsvolymerna utifrån ett eller två skäl:

1. Beslut har tagits om att extern aktör bekostar projektet.
2. Inget beslut har ännu tagits angående bekostande av projektet.

Uppskattade investeringskostnader för projekt där beslut om byggherre inte är taget uppskattas till **1400 mnr**. Det planerade badhuset utgör den största investeringen om cirka 400mnr. En ny Mörbyskola uppskattas att ha en kostnad på knappt 300 mnr. Övriga investeringar som kommer uppföras av extern aktör är inte kostnadsberäknade.

Summering:

Investeringar där kommunen bygger enligt nuvarande plan: 1300mnr

Investeringar där beslut om byggherre inte är taget: 1400 mnr

Investeringar där beslut om extern byggherre är taget: Ej kostnadsberäknat

Investeringar kan dock tillkomma eller falla bort beroende på att nya beslut tas om att uppföra projekt i egen regi eller att låta externa aktörer bekosta skolor, badhus eller andra verksamhetsloker. Tabellen ovan ska därför endast betraktas som ett scenario som gäller i dagsläget. I kommande lokalförsörjningsplaner kan nya beslut om byggherreansvar påverka investeringsvolymerna kraftigt med antingen ett större eller mindre eget investeringsbehov.

Lokalförsörjningsplan 2020-2029

Andra faktorer som kan påverka investeringsbehovet.

Det lokalbehov som ligger till grund för investeringsbehovet under prognosperioden baseras till stor del på ett framtida befolkningsantagande. I det fall tillväxten inte sker i den takt befolkningsprognosen visar i dagsläget kommer vissa investeringar inte behöva genomföras som lokalbehovet visar i denna lokalförsörjningsplan. I motsats till detta kan investeringsbehovet i lokaler att öka om befolkningstillväxten sker i högre takt än vad prognoserna visar.

Myndighetskrav, rådande konjunktur och allmänna trender kan också innebära att behovet av lokaler måste revideras. Vilka investeringar som på lång sikt behöver genomföras är, bland annat, kopplade till kommunens översiktsplanering, detaljplanering och av riktlinjer för bostadsförsörjning. Det är viktigt att alla dessa processer är tätt sammankopplade med lokalförsörjningsprocessen för att möjliggöra ett flexibelt och tillräckligt stort lokalutbud.

Denna lokalförsörjningsplan kommer att revideras årligen för att fånga upp framtida förändringar i lokalbehovet och därmed undvika ett över- eller underutbud av verksamhetslokaler i kommunen.